

מסדר "אבירי ציון" בשיקגו ויחסיו עם הפדרציה
של הציונים האמריקאיים (1898—1916)¹

בראשית המאה העשרים היו בשיקגו כמאה אלף יהודים, רובם מהגרים חדשים, יוצאי מזרח-אירופה, שהגיעו לאמריקה משנות השמונים ואילך, עם זרם-ההגירה הגדול מן העולם הישן אל העולם החדש. היה זה ישוב יהודי טיפוסי לאותה תקופה, שבעיותיו לא נבדלו מבעיותיהם של מרכזים יהודיים אחרים בארצות-הברית של אמריקה בתקופה ההיא. היו אלה בעיות חברתיות של המון תוסס, של מהגרים חדשים חסרי מנוחה, הנאבקים להתבססות כלכלית, תוך מאמץ להסתגל לתנאי הארץ החדשה, לשפתה ולהליכותיה. איפיינו אותו סתירות פנימיות רבות: גילויי התמוטטות של המסגרות התרבותיות השונות מצד אחד ופריחה תרבותית בשפת יידיש, מאידך. בארצות-החיים היהודיים המסורתיים ובמסגרותיהם האפייניות פגע המשבר, אך יחד עם זה צמחו, בקשת רחבה, ארגונים ומוסדות יהודיים מסורתיים מבת-יכנסת ואגודות דתיות אחרות, עד לארגוני השמאל הפוליטיים והמקצועיים. כבקהילות יהודיות אחרות היה קיים גם בשיקגו מתח-חברתי בין השכבה הדקה, הוותיקה, של הישוב היהודי, השכבה "הגרמנית", שהיתה כבר מושרשת בארץ, ורפורמית מבחינה דתית, לבין הרוב המזרח-אירופי שהיה מכונה "רוסי", והחדש בארץ. ואף-על-פי-כן, היה שוני בין המרכז היהודי המתהווה בשיקגו לבין הקהילות היהודיות הגדולות האחרות שהתפתחו באותה תקופה, בעיקר בחוף הצפוני-מזרחי של ארה"ב. קהילת שיקגו היתה נתונה פחות להשפעת הקיבוץ היהודי בניו-יורק, הגדול יותר במנין והמגוון יותר מבחינת המגמות הרוחניות שפעלו בתוכו. שיקגו העיר שימשה נקודת-מוקד לאזור רחב-ידיים, המערב התיכון של ארצות-הברית, וגם הישוב היהודי בעיר זו שימש מרכז בפני עצמו לקהילות הקטנות יותר שבערי מדינות האזור. הקהילה היהודית בשיקגו, אף כי התנהלה על-פי הדפוסים הארגוניים והחברתיים דוגמת מרכזים יהודיים אחרים בארה"ב, התפתחה, יחסית, באורח עצמאי.

מידה זו של עצמאות השתקפה גם בהתפתחותה של התנועה הציונית כאן, שעד לשלב מסוים לא היתה קשורה בתולדותיה של התנועה בניו-יורק ובמרכזים אחרים. בתקופת חיבת ציון הוקמה גם בשיקגו אגודה אחת בתחילת 1886; השניה נוסדה באמצע 1892. חבריהן התכוונו לא רק לאסוף כספים בשביל המושבות היהודיות בארץ ישראל, גם הם עצמם שאפו להתישב בה.⁴ העדר ידיעות נוספות על האגודות, מלבד על ייסודן, מעיד שבדומה לאגודות אחרות של "חובבי ציון", שפעלו אז בארצות-הברית, הן לא האריכו ימים ולא הצליחו להגשים את תכניתיהן. רק עם

ההתעוררות הציונית שבאה לאחר הופעת הרצל, קמה התנועה בעיר זו לתחיה. תומכיו הראשונים של הרצל בארצות-הברית היו וולף שור והרב ברנארד פלונטל משיקגו. שור היה משכיל נודע בחוגים דוברי עברית באמריקה וחובב-ציון ותיק. הוא הוציא לאור, בהפסקות, את השבועון "הפסגה", שבתקופה ההיא היה בטאון של החוגים הציוניים באמריקה.⁵ דמות מטיפוס אחר היה הרב פלונטל,⁶ יהודי-גרמני לפי מוצאו שישב בשיקגו מאז 1888, והיה ממסדי התנועה הרפורמית בעיר זו ובארצות-הברית בכלל. בסוף המאה היה פלונטל כבר איש זקן, מכובד מאד בחוגים יהודיים ולא-יהודיים כאחד; אישיות חשובה ומקובלת על הרבנות הרפורמית האמריקאית, הקשורה לשכבה הוותיקה "הגרמנית" של הקהילה היהודית בעיר זו. הרצל התקשר עם וולף שור בהדשים האחרונים של 1896.⁷ כשפשלה תכניתו של הרצל לכנס קונגרס ציוני באוגוסט 1897 (במינכן שבגרמניה, לפי התכנית המקורית), ביקש משור לפעול למען בואם של צירים מאמריקה לקונגרס. שור נענה בחיוב, ומשום שבאותו זמן חלה הפסקה בהוצאת עיתונו "הפסגה" (הוא חידש את הופעתו רק באוקטובר 1897), פרסם קריאה נרגשת בזכות התכנית הציונית החדשה בשבועון "העברי".⁸ מאמרו זה של שור יכול להימנות עם צעדי-התארגנות הראשונים של התנועה הציונית בארצות-הברית בתקופת הרצל. באפריל 1897 פורסם ב"אמריקן היברו" של ניו-יורק, השבועון היהודי המרכזי שהופיע אז בשפה האנגלית, מכתב של פלונטל אל הרב פרייה מנדס, אחד הרבנים הבולטים בניו-יורק, ובו פניה נמרצת אליו שיעזור למפעל הציוני ויתמוך בתכניתו של הרצל.⁹

בה בעת קמו אירגונים ציוניים חדשים בשיקגו. בפברואר 1897 נוסדה כאן Chicago Zion Society על-ידי האחים האריס וברנרד הורוויש, ליאון זולוטקוף, פלונטל, שור ואחרים.¹⁰ מאגודה זו עתיד היה לצמוח לאחר מכן מסדר "אבירי ציון".

1. ייסוד המסדר וצעדיו הראשונים

ביולי 1898 הוקמה בניו-יורק ה"פדרציה של הציונים האמריקאיים". מטרתה היתה לאחד במסגרת ארצית אחת את עשרות האגודות הציוניות שנוסדו בשנה ההיא ברחבי ארצות-הברית, עם הנהלה מרכזית בעיר ניו-יורק. לנשיא הפדרציה נבחר ריצ'רד גוטהייל, פרופסור לשפות שמיות באוניברסיטת קולומביה. בשנה שקדמה להקמת הפדרציה פעל רבות להתארגנות התנועה הציונית, בעיקר בעיר ניו-יורק.¹¹ גם בשיקגו ובקהילות היהודיות הסמוכות לה נוסדו אחרי הקונגרס הציוני הראשון אגודות ציוניות. במחצית הראשונה של 1898 קמה התאגדות — ככל הנראה רופפת — של חברות ציוניות שפעלו בשיקגו ובמושבים הקרובים לה, בשם "ברית ציון המערבית". בראש ההתאגדות, שמנתה כעשר אגודות, עמד ליאון זולוטקוף, שגם ייצג את האגודות הציוניות של שיקגו בכנס היסוד של פדרציית הציונים האמריקאיים.¹² שמו של ליאון זולוטקוף קשור בייסוד מסדר "אבירי ציון" ובהנהגתו, מראשיתו ועד סוף העשור הראשון של המאה. הוא כיהן בו מספר פעמים כנשיא ועמד בראש המאבק להכרתו כארגון ציוני עצמאי הקשור במישרין להנהלת התנועה הציונית העולמית באירופה. זולוטקוף נולד בווילנה, בה קיבל השכלה יהודית מסורתית, ומאוחר יותר, בארצות-הברית, למד משפטים. היה פעיל בחיים הציבוריים הכלליים

של שיקגו — ב־1903 כיהן כמשנה לפרקליט מדינת אילינוי — והתבלט גם בקרב הישוב היהודי, בעיקר כמזכיר ועורך עתונות באידיש.¹³ בכנס הפדרציה, ב־1898, נבחר זולוטקוף כציר לקונגרס הציוני השני, שהתקיים באוגוסט אותה שנה. לאחר שחזר מאירופה התמסר לאירגון התנועה הציונית בשיקגו.

זולוטקוף וציונים אחרים בשיקגו הגיעו למסקנה שרצוי לנצל את צורת המסדר (Order), כיסוד להקמתה של התנועה הציונית בארצות-הברית. מסגרת ה"אורדר" היתה מקובלת מאד על יהודי אמריקה. היו מסדרים שמנו עשרות אלפי חברים.¹⁴ המסדר, כפי שהוא נקלט בקרב ציבור המהגרים היהודים, היה רחוק מאד מן הצורה האירופית המקורית של מסדרי הבונים החפשיים, וגם שונה מגלגולו האמריקאי הכללי. למעשה היה ה"אורדר" היהודי החדש מעין אגודה לסיוע הדדי, ובמקרים רבים אף "לאנדסמאנשאפט" (התאגדות על-פי סימן עיר המוצא בעולם הישן). לפי צורתו, נשמר ב"אורדר" הזה משהו מן האופי המקורי, ואילו מבחינת תוכנו היה דומה יותר לחברות של עזרה הדדית האפייניות לקהילות היהודיות במזרח-אירופה. לאחר ייסוד מסדר "אבירי ציון" הסביר זולוטקוף במכתב להרצל, כי הוחלט להעדיף את מסגרת ה"אורדר" מכיוון ש"... עד מהרה הגעתי למסקנה כי כל עוד לא תנוצל צורת הארגון האמריקאית המיוחדת כדי לטפח מטרות ציוניות, לא תגיע הציונות בארצות-הברית לגדולות".¹⁵ ואף-על-פי-כן הרג מסדר "אבירי ציון" מן המתכונת המקובלת: ציוני שיקגו סברו שדי להם בניצול צורת המסדרים — הטכסים והתארים האפייניים — כדי לחזק את ליכודו הפנימי של הארגון, ואילו על הצד המעשי — הביטוח ההדדי — שכרוך היה בבעיות המיוחדות לו, החליטו לוותר.¹⁶

מסדר "אבירי ציון" נרשם כאגודה משפטית ב־25.10.1898, וקיים את כינוסו הראשון ב־31 בדצמבר 1898.¹⁷ לנשיא (Grand Master) נבחר ברנרד הורוויש ואילו זולוטקוף נבחר למוזכיר (Grand Recorder). כל אגודה קשורה למסדר נקראה בשם "שער" (Gate), ובראשן עמדה ההנהלה, "השער הגדול" (Grand Gate). שנבחרה על-ידי הכנס השנתי. מבחינת הפעילות הציונית לא היה המסדר שונה מן הפדרציה של הציונים האמריקאיים. האגודות שפעלו בעיר שיקגו ובמרכזים היהודיים החשובים של המערב התיכון עסקו בהסברה ציונית, במכירת שקלים ומניות של אוצר ההתישבות היהודית, באיסוף כספים עבור הקק"ל ושאר קרנות התנועה, וגם בפעולות בעלות אופי "חברתי": נשפים, ריקודים, טיולים. נראה שגם המבנה החברתי של אגודות המסדר היה דומה לזה של אגודות הפדרציה: בדרך כלל היו חבריהן חדשים יחסית בארץ. ב"שערים" קיימת היתה נטיה להתארגן לפי המתכונת של אגודות צעירים, בעלי-בתים, נשים ועוד. שלא כבפדרציה, לא שרר במסדר מתח פנימי על רקע הבדלי מוצא בין חברי ההנהלה והשורה ("גרמנים או רוסים"), משום שכאלה כן אלה היו מזרח-אירופיים.¹⁸

מסדר "אבירי ציון" התפתח בהדרגה. בשנתים הראשונות לפעולתו הקיף 6—7 חברות, שמנו ביחד מאות אחדות של חברים. במשך הזמן התפשט גם לערים אחרות של אזור המערב התיכון והמסדר גדל והלך. בשנים 04—1903 הגיע לשיא ארגוני: מספר האגודות הקשורות אליו הגיע, לפי שנמסר אז, ל-71, שמנו יחד כ־3300 חברים. אך בשנים שלאחר מכן פחת מספר האגודות: ב־1911 נימנו ב"אבירי ציון"

38 חברות, וב־1914 רק 21. אם כי אין לבטוח בדיוקם של הנתונים המספריים שנמסרו על־ידי המסדר — שבדרך כלל מוגזמים היו — הרי ניתן לומר, שהעליות והירידות הארגוניות ב"אבירי ציון" הקבילו לאלו של הפדרציה של הציונים האמריקאיים: גידול הדרגתי בין השנים 1898 ו־1904, משבר בתקופה שלאחר מותו של הרצל, התאוששות מסוימת בחלק השני של העשור הראשון וירידה איטית במספר האגודות והחברים עד לפרוץ מלחמת העולם הראשונה.¹⁹ אך החל ב־1915 מתחילה שוב התפתחות ניכרת בציונות האמריקאית בכלל, וגם המסדר "אבירי ציון" התאושש והמשיך את פעלו עד 17—1916. הוחלט אז לשנות את היסוד הארגוני של התנועה הציונית במערב התיכון, ובמקום המסדר קמה מסגרת חדשה, משולבת היטב בפדרציה של הציונים האמריקאיים, היא ה־"Federated Zionist Societies".

בראשית פעילותו לא נתמך המסדר על־ידי כל ציוני שיקגו. בין מתנגדיו היו, למשל, הרב פלונטל ווולף שור, שני התומכים הראשונים של הרצל. חריפה במיוחד היתה התנגדותו של שור. הוא הסתייג מהנהגת שיטת המסדרים בציונות האמריקאית בגלל מעטה הסודיות בפעילותם.²⁰ וביותר הסתייג מן האנשים שעמדו בראש הארגון החדש. הוא תיאר אותם כבלתי־רציוניים וכרודפי בצע וכבוד.²¹

בערך במרץ 1899 הקימו שור וציונים אחרים מרכז ציוני שני בשיקגו, שכראשו עמד הרב ב. פלונטל.²² מרכז זה התקשר ארגונית עם הפדרציה של הציונים האמריקאיים, ובתחילת 1900 יזם את ביקורו של ריצ'רד גוטהייל, נשיא הפדרציה, בשיקגו. המרכז הזה הקיף אז שש אגודות, אך מסתבר שקיומו לא היה יציב.²³ קרוב לוודאי שכבר בשנת 1900 חדל המרכז הזה לפעול, גם משום שבמחציתה השנייה של השנה נאלץ ו. שור לפרוש מעבודתו הציונית בשל מחלתו. בינתיים התחזק המסדר, ומשנת 1900 ואילך היה לכוח הציוני העיקרי בעיר ובאזור, אם כי בשיקגו פעלו גם אגודות ציוניות שלא היו קשורות עמו.

2. יחסי המסדר עם הפדרציה של הציונים

האמריקאיים עד 1908

מאז ייסודו נאבק מסדר "אבירי ציון" על מעמדו העצמאי כמרכז ציוני במערב התיכון של ארצות־הברית. "אבירי ציון" הוא ארגון עצמאי של בונים־חפשיים, שאינו קשור לפדרציה של הציונים בניו־יורק מלבד קשרי אחנה ורצון טוב. "הפדרציה פעילה במזרח (של ארה"ב) בעוד שהאבירים מאגדים את היהודים במערב" — כתב זולוטקוף להרצל במרץ 1899, כאשר ביקש את הכרת ההנהגה הציונית המרכזית במסדר וקשירת קשר מישרין עמה.²⁴

מראשית המגעים בין ציוני שיקגו וציוני ניו־יורק, ב־1898, נתגלו ניגודים בין שני הצדדים, והללו לא נעלמו גם בשנים הבאות. מקורם של הניגודים היה בהשתדלותם של ראשי הפדרציה הצעירה בניו־יורק להקים ארגון ציוני כל־ארצי, ולשכנע את כל האגודות המקומיות להכיר במרותו. ראשי המסדר, מצידם, גמרו אומר להתנגד לכוונות אלה, ולשמור על עצמאות ארגונם. כבר בהופעתו הראשונה בין ציוני ניו־יורק, בכנס היסוד של הפדרציה ביולי 1898 — עוד לפני ייסוד המסדר — מתח זולוטקוף ביקורת חריפה על עסקני העיר ותכניותיהם.²⁵ גם וולף שור, שלא

נימנה כלל עם אוהדיו של המסדר, התנגד להשתלטותה הארגונית של הפדרציה הציונית בניו-יורק על התנועה האמריקאית כולה. לדעת מזכיר הפדרציה מוריסון, תמך גם שור בהקמת מרכז ציוני עצמאי בשיקגו.²⁶ ועוד ב-1914, לאחר שכבר יושבה בינתיים המחלוקת בין המסדר לבין הפדרציה, היה לואי ליפסקי, ראש הפדרציה, רגיש ונזהר מדברים שעלולים היו לעורר מחדש את המתחים הישנה.²⁷

הנהלת התנועה הציונית העולמית דנה פעמים אחדות בתביעת "אבירי ציון" להכרה בהם כגוף ציוני עצמאי האחראי על ה"מידל-ואסט" בארצות-הברית. שאלה זו עלתה על הפרק בפעם הראשונה בעיקבות פנייתו של זולוטקוף במרץ 1899, כנזכר לעיל. תגובתו של הוועד הפועל הציוני המצומצם (הנהלת התנועה העולמית) היתה זהירה מאד: למען אחדות התנועה, כך נאמר בתשובתו למכתב המסדר, מתבקשים "אבירי ציון" להתקשר "זמנית" עם הפדרציה ולהעלות את בקשתם להכרה במסדר בפני הקונגרס הציוני שתיד היה להתכנס באוגוסט אותה שנה.²⁸

עמדת הנהלת התנועה העולמית אשר דחתה למעשה בקשה זו שיקפה, כנראה, את הנסיון המר שהצטבר אצלה בשנותים הקודמות בענין מריבותיהם הפנימיות של הציונים האמריקאיים.²⁹ המסדר קיבל אמנם את החלטת הוועד הפועל הציוני, ובינו לבין הפדרציה נקשרו יחסים "זמניים", אך למעשה פעלו "אבירי ציון" באורח עצמאי. זולוטקוף בא אל הכנס השנתי של הפדרציה ב-1899. אך נראה שאישור מעמדו כציר בכנס הותנה בהסדרת חברותם של "אבירי ציון" בפדרציה, על-ידי תשלום מסי-החבר הנהוגים.³⁰ בפני הכנס חזר זולוטקוף על תכניתו לארגן את הציונות האמריקאית במסגרת של מסדרים, אך לא מצא אוזן קשבת. ואף-על-פי-כן נבחר למוסדות הפדרציה וכציר לקונגרס הציוני השלישי שעמד להתכנס בבזל.³¹

מסתבר, שאם גם היו זולוטקוף לפני כן היסוסים כל שהם לגבי פעילותו העצמאית של המסדר, השתחרר מהם לאחר כנס הפדרציה. הוא החליט לפעול נמרצות כדי להשיג את ההכרה ב"אבירי ציון" כבארגון בלתי-תלוי בניו-יורק.³² לפי כללי ההתארגנות של התנועה הציונית ב-1899, הדרך להשגת מבוקשו היתה היפטרות כחבר לוועד הפועל הציוני. בתקופה ההיא נחשבו חברי הוועד הפועל לארצותיהם כנציגי התנועה במקום. לפי התקנון הארגוני שאושר בקונגרס הציוני ב-1899, היקנתה ההשתייכות לוועד-הפועל זכות להקים ארגון ארצי או אזורי עצמאי.³³

נשיא הפדרציה גוטהייל, שנכח אף הוא בקונגרס הזה, והכיר כמובן בחשיבות ההשתייכות לוועד הפועל, עמד כנראה על כוונותיו של זולוטקוף, והצליח למנוע בחירת אנשים שלא מחווגו לוועד הפועל הציוני. את המקומות האמריקאיים לוועד הפועל הבטיח לנציגי הפדרציה — לעצמו ולסטיפן ויין,³⁴ על אף התנגדותם של רבים מן הצירים האמריקאיים בקונגרס, ביניהם זולוטקוף.

תוצאות אלה של הקונגרס היו מכריעות לגבי חילוקי הדעות בין הפדרציה ובין המסדר: ידו של גוטהייל היתה על העליונה. מעמדה של הפדרציה כגוף המייצג רשמית את כל ציוני ארצות-הברית התבצר. תכניתם של זולוטקוף וחבריו בשיקגו להשיג מעמד עצמאי בהסתדרות הציונית העולמית נכשלה.

מעשה עברה היוזמה לידי הנהלת הפדרציה. זו החליטה להשתמש למעשה בסמכויות הארגוניות שהופקדו בידיה להלכה. לאחר שראשי המסדר לא נענו

לפניות הפדרציה והמשיכו בפעילותם הנפרדת גם לאחר הקונגרס, הבין גוטהייל שאין "אבירי ציון" נכונים לקבל את מרות ניו-יורק והחליט לבקר אישית בשיקגו, כדי לפעול בגד מה שהצטייר בעיניו כאיום על שלימותה של התנועה הציונית האמריקאית.³⁵

ביקורו של גוטהייל בשיקגו הרחוקה — ביקורו היחיד בכל תקופת כהונתו כנשיא הפדרציה — יצא לפועל בסוף ינואר 1900. מסתבר ששיחותיו עם ראשי המסדר לא הביאו ליותר מהבהרת העמדות של שני הצדדים. גוטהייל לא הצליח לשכנע את "אבירי ציון" להיכלל בתוך המסגרת הארגונית של הפדרציה ולהכיר בהנהלתה. במכתב אל הנהגת התנועה העולמית בווינה, לאחר שחזר משיקגו, האשים גוטהייל את זולוטקוף בכוונות לנצל את המסדר למטרותיו האישיות בפוליטיקה של העיר, ודרש את תמיכתם החד-משמעית של ראשי התנועה בצעדיו להכנת המסדר. הוא טען שאם "אבירי ציון" יגיעו לידי קשרים ישירים עם הלשכה המרכזית בווינה לא יהיה טעם להמשיך בקיומה של הפדרציה ובפעילותה.³⁶ זולוטקוף מצדו חזר והדגיש בפניו ת. הרצל את החשיבות שבהתאמת מבנה הציונות האמריקאית למציאות הארגונית היהודית המקומית, כדי לא להפסיד אלפי תומכים אפשריים, חברי המסדרים היהודיים השונים.³⁷ הנהגת התנועה בווינה גאלצה לדון שוב במחלוקת זו והחליטה לתמוך בגוטהייל. יחד עם זה חזרה והציעה לזולוטקוף להביא את טיעונו בפני הקונגרס הציוני. הוועד הפועל הציוני המצומצם קבע עמדה עקרונית. במכתבו של הרצל לגוטהייל המסביר את ההחלטה נאמר, כי הנהלת התנועה העולמית אינה רוצה להתערב בחילוקי הדעות המקומיים באמריקה, וכי בתוקף היות גוטהייל חבר הוועד הפועל הציוני הגדול, זכותו וחובתו הן להסדיר בעיות מעין אלו בארצות-הברית גופא.³⁸ את דבריו אלה של הרצל יש להבין על רקע המגעים שנערכו באותה תקופה בין ניו-יורק ווינה בשאלות חיוק מעמדה של הפדרציה האמריקאית כגוף הציוני היחיד, המוכר והמציג את התנועה בארצות-הברית. הפדרציה השקיעה בשנים אלו מאמצים רבים כדי להשליט את מרותה על האגודות הציוניות המקומיות בכלל. הדיון על "אבירי ציון" היה גורם נכבד במגעים אלה, כי היתה זו הוכחה בולטת לסכנת הפיצול הארגוני בתנועה, עליה התריעו ראשי הפדרציה האמריקאית.

נראה היה כאילו מאמציו של גוטהייל נשאו פרי: כחודש ימים לאחר מכתבו של הרצל הודיע "אבירי ציון" החליטו להצטרף לפדרציה.³⁹ אך עד מהרה נזכחו ראשי הפדרציה לדעת שהחלטה זו של המסדר לא היה בה כדי לחסל את הסכסוך. בהמשך המשא ומתן על פרטי ההתקשרות, התברר ששרשי המתחות — רצונו של המסדר להתעצם ורצונו של הפדרציה להשליט עליו את מרותה — לא נעלמו. בכנס הפדרציה, ביוני 1900, אירעה תקרית שכמעט הביאה לביטול ההסכם העקרוני לשיתוף פעולה, שהושג קודם לכן. נציג המסדר בכנס, ר. ל. הלפרין, הציע לאשר תקציב מיוחד למטרת ההסברה הציונית בערים מרוחקות. כשהצעתו נדחתה הודיע על פרישת המסדר מהפדרציה, בנימוק שהוא נוהג על-פי ההוראות שהביא עמו. תשובת גשיא הפדרציה גוטהייל היתה תקיפה: עזיבת הפדרציה, קבע, כמוה כעזיבת המסגרת המאורגנת של התנועה הציונית בכלל. תגובתו של גוטהייל שיכנעה כנראה את המסדר כי מוטב לסגת: הנהלתו לא הזדהתה עם נציגה — שהיה גם נשיאה —

בטענה שהוא נקט עמדה זו שלא בהסכמתה.⁴⁰ דיונים מעשיים על צורת ההתקשרות של ציוני שיקגו לא נערכו בהנהלת הפדרציה עד לפני החודשים האחרונים של 1900. לעת הסיכום התגבשו שתי הצעות: האחת של ב. פלזנטל, שעמד בראש מרכז ציוני מתחרה למסדר בשיקגו. הוא הציע לכנס את כל ציוני מדינות המערב התיכון כדי להקים "תת-פדרציה" באזור. ואילו זולוטקוף הציע "אבירי ציון" יקבלו לידיהם את גיהול הענינים הציוניים באזור. בשתי ההצעות הודגש יסוד האחריות לפעולה המקומית רק תוך תיאום עם הפדרציה ותחת מרותה. לסוף נתקבלה תכנית ברוח עמדתו של פלזנטל.⁴¹ אפשר שלא רק שיקולים ארגוניים גרידא הכריעו בעדה, אלא גם רצונה של הפדרציה לפזר ארגון שהוכיח את עצמו כמיטרד ולהקים במקומו גוף אחר, נוח יותר. אך לאחר מכן הסתבר שההחלטה אינה בתיביצוע. ראשי הפדרציה טעו בהערכת מצב הכוחות בשיקגו. למעשה יכול היה המסדר להכשיל כל תכנית שלא-לפי-רוחו. ואכן כנראה כן עשה, ובו בזמן הוסיף לפעול לחיזוק מעמדו בעיר. "יש למסדר 'אבירי ציון' כל הסיכויים לאחד תחת דגלו את האגודות הציוניות השונות המפוזרות במערבה של ארצות-הברית, ולפתור בדרך זו את בעיית התת-פדרציה המערבית" — הודיע זולוטקוף לפלזנטל במאי 1901.⁴²

ההנהלה בניו-יורק הבינה לבסוף כי אין מנוס אלא בהשלמה עם המציאות. הכנס השנתי של הפדרציה ביוני 1901 הכיר במסדר "אבירי ציון" כבתת-פדרציה מערבית. לפי תנאי ההתקשרות, נכלל המסדר במסגרת הארגונית של הפדרציה וקיבל את מרות הנהלתה, ואילו המסדר קיבל זכות יצוג בכינוסיה ומועצותיה של הפדרציה; הוא ויתר על קשרים ישירים עם המוסדות המרכזיים של התנועה באירופה, לרבות העברת כספי-שקל, ששלחו מעתה והלאה לניו-יורק; הוא התחייב לשלם דמי-חבר סמליים; ואילו הפדרציה העבירה לידי "אבירי ציון" את האחריות על הפעולה הציונית בשמונה מדינות של המערב התיכון.⁴³ לפי ההסדר נשמרה באופן כללי מידה ניכרת של עצמאות בעבודתו הציונית של המסדר. ההסדר הזה עמד בתוקפו במשך השנים הבאות, אם כי פה ושם שונו בו פרטים. כך נקבעו גם באופן פורמאלי היחסים בין המסדר והפדרציה. המסדר זכה להכרה שדרש לעצמו מאז הקמתו ונקבע התחום להשפעתו הגיאוגראפית, ואילו הנהלת הפדרציה הוכרה כעומדת בראש התנועה האמריקאית.

*

במשך השנים הבאות שררו יחסים תקינים פחות או יותר בין המסדר והפדרציה, אם כי שני הצדדים לא הגיעו לקרבת לבבות ולשיתוף פעולה הדוק. יתר על כן, יחסיהם ההדדיים לא נשתחררו מאבק של דו-משמעיות. עקרונית לא ויתרו ראשי "אבירי ציון" על שאיפותיהם העצמאיות. הם ראו את עצמם כחלק של הפדרציה כל עוד לא יוכלו למלא, בהתאם לתקנון התנועה העולמית, אחרי התנאים הדרושים להכרה בעצמאותם. לפי תקנון התנועה הציונית העולמית שאושר ב-1901 נדרשו, בין היתר, להקמת פדרציה עצמאית חדשה 50 אגודות עם 5000 משלמי-שקל. למרות התנאים הקשים האלה — שמרו לעצמם מנהיגי "אבירי ציון" את הזכות לדון מחדש בשאלה זו ברגע שהתפתחותם הכמותית תאפשר זאת.⁴⁴ וגם בקרב ראשי הפדרציה לא היו אשליות ביחס למידת נאמנותו של המסדר: בנובמבר 1903, בעת דיון בוועד

הפועל הציוני בנסיון פרישה של ארגון ציוני אחר, "הציונים המאוחדים" מניו-יורק, הזהיר גוטהייל את הוועד הפועל הציוני מפני "בלוף" דומה שעשויים לבצע "אבירי ציון", "אשר הובילונו באף במשך ארבע או חמש השנים האחרונות, ושיתפרצו בקרוב, כך חוששני, במרד גלוי".⁴⁵ חששותיו של גוטהייל לא התאמתו, המסדר המשיך להיות קשור בפדרציה ונציגיו השתתפו בכנסים השנתיים.

בשנות 05—1904 עלתה בפדרציה של הציונים האמריקאיים הנהגה חדשה, בראשותם של הארי פרידנוואלד ויהודה ל. מגנס. זו ביקשה להתגבר על מריבות העבר, ירושת קודמתה, לראותן רק כמחלוקת בין אישים ולא כוויכוחים עקרוניים, ולפתוח דף חדש ביחסים בין ראשות התנועה בניו-יורק והגופים הציוניים השונים. בכנס הפדרציה ב-1905 הושג הסכם חדש בין הפדרציה והמסדר כדי להביא לנורמאליזציה בקשרים שביניהם. ההסכם החדש הרחיק לכת מכמה בחינות: המסדר נטל על עצמו להעביר להנהלת התנועה דמי חבר בסך 25 סנט לאיש, כפי שהיה מוטל על השכוח האזוריות של הפדרציה, המכונות "מועצות ציוניות"; האגודות של המסדר צריכות היו למסור להנהלת הפדרציה את רשימות חבריהן; המרכז בניו-יורק קיבל על עצמו את ניהול ההסברה הציונית בתחום פעילותו של המסדר, ועוד.⁴⁶ פירוש הדבר היה הידוק הקשרים בין שני הארגונים וחיווק מרותה של הפדרציה. לא ברור מה הניע את "אבירי ציון" להיענות להסדר שעמד בניגוד לקו הפעולה שנקט בשנים הקודמות. כנס "אבירי ציון" שהתקיים בתחילת 1906 אפילו אישר את ההסכם. אבל קצת לאחר מכן הלכו והתפתחו הדברים בדיוק כפי שקרה גם קודם לכן, בעת שהנהלת הפדרציה ניסתה להגביר את שליטתה על המסדר תוך הסתייעות באמצעים פורמאליים: ההסכם לא קיים ולמעשה לא השתנה מאומה.⁴⁷

על אף רצונה של הנהלת פרידנוואלד-מגנס ביחסים תקינים עם המסדר, היא היתה נכונה פחות לפשרות ולהסכמים מיוחדים מאשר קודמתה. בתחילת 1907, כאשר המסדר ביקש לחזור בכמה מפרטי ההסכם למצב שהיה נהוג קודם לכן, סירבה הנהלת הפדרציה להסכים לכך. אם לא על-פי ההסכם הקיים, אמרו, מוטב לוותר על הקשר בין שני הצדדים בכלל, תוך ההדגשה שאין בכוונתם לחזור ולחדש את המאבק בין הצדדים, אלא לשמור על המצב הקיים.⁴⁸ על עמדה זו חזרה הנהלת הפדרציה בכנס השנתי שנערך באמצע 1907: מזכירה הודיע שאם גם בוטלו הקשרים הפורמאליים עם המסדר, אין לפדרציה כל יחס עוין כלפיו, והיא מקווה שהוא יגדל ויתפתח.⁴⁹ וכך נשאר המצב כשנה.⁵⁰

3. המסדר כפדרציה עצמאית

פתח לשינוי יסודי ביחסי המסדר והפדרציה נסתמן בעקבות הקונגרס הציוני השמיני שהתקיים בהאג, באוגוסט 1907. הקונגרס אישר שינויים בתקנון הארגוני של ההסתדרות הציונית העולמית, שבין היתר באו להקל על הכרתן של פדרציות ציוניות חדשות. מעתה והלאה נדרשה רק התאגדותם של 3000 משלמי-שקל כדי להקים, בהסכמת הוועד הפועל הציוני המצומצם, פדרציה חדשה. אם דרושה לכך גם הסכמת הפדרציה הציונית הפועלת כבר באותה ארץ — על זה לא נאמר דבר

בתקנון.⁵¹ מטרתו העיקרית של התיקון הזה היתה לאפשר את ההכרה במפלגות שבמסגרת התנועה הציונית העולמית. אך ראשי המסדר גילו שהשינוי הזה עשוי לשרת גם את שאיפותיהם.

בכנס השנתי ה"א של "אבירי ציון" שהתקיים בשיקגו, בינואר 1908, הודגש דבר השגת הכרת הוועד הפועל הציוני במסדר כאחת המטרות העיקריות של השנה החדשה. בעת הכנס מנה הארגון 1500 חברים, מאוגדים ב-23 חברות. ראשי המסדר פנו אל הנאספים והפצירו בהם שישתדלו להגדיל את מספר חברי הארגון, כדי שיוכלו להגיע למעמד עצמאי. הכנס קיבל החלטות ברוח מטרותיו החדשות, תוך ציון שכוונת הארגון היא לא להתחרות עם הפדרציה של הציונים האמריקאיים, אלא לעבוד אתה בידדות, לטובת התנועה כולה באמריקה.⁵²

החלטות הכנס הגיעו למשרד הפדרציה בניו-יורק במאוחר, כנראה בשל ניתוק הקשרים בין שני הארגונים האלה. ולכן גם איחרה לבוא תגובת הנהלת הפדרציה להחלטות אלה. אך משהגיבה לבסוף, מתחה בקורת נמרצת על המסדר ושללה בתוקף את תכניתו להשיג הכרה בו כבארגון נפרד. מסתבר, שהפדרציה נכונה היתה להשלים עם פעילותו העצמאית של המסדר, כל עוד לא חרג מהתחום המקומי ולא היתה כרוכה בהכרה העקרונית בו כפדרציה עצמאית שניה בארצות-הברית.

המחלוקת החדשה בין הצדדים התגלתה ברבים כאשר ה"מכביאן" מאפריל 1908 פתח במסע חריף נגד המסדר. מבין המאמרים, החמור ביותר היה מאמר המערכת, שנכתב בידי לואי ליפסקי, מנהיגה העולה של הפדרציה. מבלי להזכיר את תכנית הפרישה של המסדר גינה אותו על התנהגותו בעבר, והובעה בו הדעה ש"אבירי ציון" מהווים גורם שלילי המערער את הציונות האמריקאית, ומוטב לסלקם מן התנועה.⁵³ במקביל פנו ראשי הפדרציה גם אל הנהלת התנועה העולמית, שישבה אז בקלן שבגרמניה. במאי 1908 האשים מזכיר הפדרציה, י. ל. מגנס, את המסדר בהדפסת שקלים, מעשה שהיה בתחום סמכותן הבלעדית של פדרציות עצמאיות ומוכרות. לאחר שנציגי המסדר טענו כי הדפסת השקלים נעשתה בהסכמת ראשות התנועה באירופה ביקש ממנה מגנס הסבר למתרחש.⁵⁴

הלשכה הציונית המרכזית השיבה שאינה מקיימת כל מגע עם המסדר.⁵⁵ אך בו בזמן, ב-15 בחודש, הגיש המסדר בקשה רשמית להכרה בו כפדרציה עצמאית. ראשי "אבירי ציון" הצהירו כי הם מונים בשורותיהם 3000 משלמי שקל, ובהתאם לתקנון שאושר על ידי הקונגרס האחרון, החליטו להיחפך לפדרציה עצמאית והם מבקשים לכך את אישור הוועד הפועל הציוני. הם אף הדגישו כי אין בכוונת המסדר להתחרות בפדרציה של הציונים האמריקאיים; להיפך, רצונם לעבוד עמה יחד למען העניין המשותף.⁵⁶

תגובת הוועד הפועל הציוני המצומצם לבקשת "אבירי ציון" היתה חיובית. ב-30 ביולי 1908, תוך כדי קביעת הסכום המדויק שהמסדר חייב להעביר כתשלום בעד השקלים, הודיע נשיא ההסתדרות הציונית דוד וולפסון, כי הינו מתחסס באהדה לבקשת המסדר, והביע את תקותו שקיומן של שתי פדרציות באמריקה יתרום לחיזוקה ולהתפתחותה של התנועה הציונית בארץ רחבת-ידיים.⁵⁷ הוועד הפועל הציוני המצומצם אישר את ההכרה במסדר ב-10 באוגוסט, וימים ספורים לאחר מכן אושרה

גם על ידי הוועידה השנתית (Jahreskonferenz) של התנועה העולמית בקלן.⁶⁸ לפדרציה של הציונים האמריקאיים מסר וולפסון רשמית דבר בקשת המסדר רק ב-31 ביולי 1908, דהיינו לאחר הכרעתו החיובית בעניין. במכתב פורמאלי מאד הודיע לפדרציה האמריקאית כי הוועד הפועל הציוני מתכוון להכיר במסדר, תוך הבעת תקנה שצעד זה יביא לשיפור הישגיה של התנועה באמריקה.⁶⁹ מסתבר שוולפסון הכריע בדבר בלי לשאול לדעת הפדרציה ומבלי להיועץ בה. ואמנם, ספק, אם מבחינה פורמאלית מחויב היה לנהוג אחרת. צורת הטיפול של ראשות התנועה בקלן בבקשת ההכרה של המסדר, מעידה כי היה לה ענין רב בהקמת פדרציה ציונית נוספת באמריקה. ומכאן היענותה המיידית והכרעתה המהירה, כמו גם השהיית ההודעה לפדרציה וקריירתה כלפיה.

הנהלת ההסתדרות הציונית העולמית היתה מאוכזבת מהישגיה של הפדרציה, בעיקר מממדי התמיכה החמרית שציפתה לקבל מן השלוחה האמריקאית. בין שני הצדדים התנהלה התכתבות ממושכת בענין זה, כשנימת המכתבים מקלן מחריפה והולכת.⁶⁰ עוד בתחילת יוני 1908 כתב וולפסון מכתב הריף במיוחד לנשיא הפדרציה האמריקאית, הארי פרידנוואלד. במכתב מופצעת השתוממות על חוסר יכולתה של הפדרציה לגייס כספים לפעולת הלשכה המרכזית. הוא אף מרמז כי נתעוררו ספיקות בדבר יחסם הרציני ורצונם הטוב של ראשי הפדרציה כלפי צרכיה הכספיים של הנהגת התנועה העולמית.⁶¹ פרידנוואלד בתשובתו הביע את צערו על המצב, בנסותו להסביר כי "הפדרציה נמצאת עוד במצב של חוסר ארגון איום", וכי האגודות המקומיות של הפדרציה אינן כפופות למשמעת כפי שרגילים לה בגרמניה.⁶² יש להעיר שבתקופה זו היו היחסים בין הפדרציה האמריקאית ומרכז התנועה בקלן מועטים בכלל. וגם הקשרים האישיים בין עסקני שני הצדדים היו רופפים יותר מאשר בכל תקופה אחרת.

קרוב לוודאי שוולפסון הביא בחשבון אפשרות של התנגדות מצד הפדרציה להכרה במסדר, ואף התכוון לעמוד בפניה. על כך מעידה תשובתו הראשונה למחאת ראשי הפדרציה, שהיתה פשרנית בצורתה אך נוקשה בתוכנה.⁶³ אולם, ספק הוא אם היה מוכן לתגובה הנמרצת והקיצונית בה נתקל ולמאבק ללא-פשרות מצד הפדרציה נגד ההכרה. ראשיה לא הביעו את דעתם לפני ה-19 באוגוסט, עד שהגיע לידם מכתבו של וולפסון מן ה-31 ביולי. מיד נשלח מברק מחאה ובעקבותיו מכתב: ראשי זופדרציה הביעו את השתוממותם על הכרעת וולפסון, ללא כל התייעצות עמם, ודרשו מן הוועד הפועל הציוני לא לגקוט בשום צעדים נוספים עד לשיבת הוועדה האכזרטיבית של הפדרציה באמצע ספטמבר, כשכל הפרשה תידון בה.⁶⁴ כמו-כן התריעו על כך שלא קיבלו הודעה מוקדמת שהוועידה השנתית של ההסתדרות הציונית העולמית תדון בנושא זה.

נקודה זו היתה עדינה מאד. מסתבר, שבתקופת הוועידה השנתית שהו בקלן שני נציגים של הפדרציה, ואלה, או שלא עשו מאומה נגד ההכרה במסדר או אפילו תמכו בה. אחד מהם, הדרשן הנודע הירש צבי מסליאנסקי, לא מילא כל תפקיד ממשי בצמרת הפדרציה ולא התמצא כנראה בקונצפציה הארגונית שלה. מסליאנסקי גם הפליג מארצות-הברית עוד לפני שהתעוררה שאלת ההכרה בפדרציה. סביר להניח

שלא קיבל כל הוראות בענין היחסים בין הפדרציה לבין המסדר.⁶⁵ הוא לא הספיק להשתתף בוועידה השנתית, אך ראה את מכתב הבקשה של המסדר בלשכה הציונית המרכזית בקלן וקידם אותו בכרכה, בהביעו את הדעה שהקמת פדרציה נוספת, במערב ארצות-הברית, תרחיב את ההשפעה הציונית באמריקה.⁶⁶ ואשר לנציג האמריקאי השני, ישראל פרידלאנדר מניו-יורק, לא נתקלנו בידיעה על עמדתו, ויתכן שלא נכח במליאת הוועידה בשעת אישור ההכרה (ביום האחרון, מאוחר בלילה), או אפילו לא ידע כלל כי שאלה מעין זו עומדת להכרעה.⁶⁷ במידה שוולפסון ציפה להסתייגות כל שהיא מצד הפדרציה האמריקאית ביחס להכרה במסדר, לא מסר על כך לבאי הוועידה, והעובדה שיכול היה להסתמך על דבריו של מסליאנסקי הקשתה מאד על עמדת הפדרציה, כשזו באה אחרי-כן לדרוש את ביטול החלטת הוועידה. אמנם מאוחר יותר טענו ראשי הפדרציה כי עוד ב-6 ביולי כתב מזכיר הפדרציה מגנס לוולפסון, והודיע כי לנוכח השמועות שהגיעו אליו בדבר בקשת המסדר להכרה, הוא מביע את התנגדות הפדרציה לכל צעד מעין זה. אך לדברי ראשי המשרד הציוני בקלן לא הגיע מכתב זה לידם. ומעניין לציין שגם בהנמקותיה של הפדרציה נזכר המכתב הזה רק מאוחר יותר, בעת פנייתה אל הקונגרס הציוני התשיעי, בסוף 1909.⁶⁸

בסוף ספטמבר 1908 פתחה הפדרציה במאבק נמרץ, שעתיד היה להימשך מספר שנים, לביטול ההכרה במסדר. הוועד הפועל הציוני בקלן נדרש לשנות את החלטתו, באיום של ניתוק קשרים מצד ניו-יורק. הדרישה והאיום נומקו בכך: א. שההחלטה נתקבלה ללא התייעצות עם הפדרציה וללא התחשבות עמה, מעשה שהוא חבלה חמורה באָמון ההדדי; ב. שמסדר "אבירי ציון" אינו מוגה באמת 3000 חברים ושרמתם המוסרית של מנהיגיו היא מפוקפקת; ג. שקיומן של שתי פדרציות באמריקה יביא הרס וכליון על הציונות האמריקאית כולה.⁶⁹ פרידוואלד המתון הזהיר בתחילת 1910 שיתפטר מחברותו בוועד הפועל הציוני הגדול משום שלא יסכים לייצג בו "תנועה בעלת מום".⁷⁰ לואי לוין, עורך השבועון היהודי בשפה האנגלית *Jewish Comment* שהופיע בבלטימור, וציוני בעל עמדה בתנועה האמריקאית, פנה במכתב אל וולפסון, בו ביקש להבהיר לו פשר השגיאה החמורה שנעשתה עם ההכרה במסדר. הוא מתאר בו את התנאים המיוחדים בהם נתונה הציונות האמריקאית בהשוואה לתנאים באירופה; את מאבק ההתבססות, האיטי והקשה, של התנועה האמריקאית; את מאמציה ליהיפך לגוף חזק ורפרונטיבי; ואת סכנת הפירוד האורבת לציונות האמריקאית בעקבות ההכרה. מכל הבחינות האלו היתה, לדעתו, ההכרה במסדר צעד בלתי-נכון, ומוטב לחזור ממנו בהקדם האפשרי.⁷¹

לנוכח התגובה החמורה וההתנגדות ללא-פשרות מצד הפדרציה, החליטו, כנראה, וולפסון וראשי התנועה בקלן, בשלהי שנת 1908, לשקול את הענין מחדש,⁷² ולחפש דרכים לפתרון המשבר. כדי להצדיק את הבדיקה המחודשת של ההכרה במסדר נאחזה הלשכה הציונית המרכזית בקלן באמתלה פורמאלית — בטענת הפדרציה של הציונית האמריקאיים, כי, לאמיתו של דבר, אין מסדר "אבירי ציון" מאגד בשורותיו שלושת אלפים רוכשי-שקל, אפילו אם מספר זה של שקלים אמנם נמכר.⁷³ טענה זו מתאשרת גם ממקורות המסדר עצמו.⁷⁴ אך הנהלת המסדר נכלה

להציג בפני הלשכה הציונית המרכזית את שוברי הקבלות של השקלים (בחלקם נרכשו על ידי לא-ציונים, כתרומות, אך למעשה אי אפשר היה להבדיל בין משלמי-שקל ציוניים ולא-ציוניים) ובכך התבטלה האפשרות לשנות בדרך זו את מעמדו החדש של המסדר.⁷⁵ לבטל את ההכרה במסדר מטעמים עקרוניים, לאחר שאושרה על ידי הוועידה השנתית, יכול היה רק כנס ציוני בדרג גבוה יותר, כלומר — הקונגרס הציוני עצמו.

ראשי המסדר, מצדם, עמדו בתוקף על זכותם למעמד עצמאי. הם דחו את ההאשמות שהוטחו נגדם, והשיבו בביקורת על ביקורת, בהדגישם את כשלון הפדרציה האמריקאית. זו, טענו, על אף יומרתה, כי מסוגלת היא לטפל בתנועה בארץ כולה, לא הצליחה להקיף יותר מאשר 400 ציונים בעיר גדולה כניו-יורק שהיא מרכז החיים היהודיים באמריקה, ומקום מושב הנהלתה.⁷⁶ לנוכח היסוסיו של וולפסון בסוף 1908, יצא ל. זולוטקוף בהריפות נגד מה שנראה לו כחוסר החלטיות מצד הנהלת התנועה העולמית כלפי המגמות השתלטניות של הפדרציה.⁷⁷

מה בעצם הניע את הפדרציה למאבק עקשני כל כך נגד קיומו העצמאי של המסדר, בעוד שרק כשנה לפני כן נכונה היתה להשלים עם פעילותו הנפרדת, ומנהיגיה אפילו הביעו לו איחולי הצלחה בדרכו?

הסיבה לעמדה קיצונית זו נעוצה בגישה שטופחה משך שנים בהנהגת הפדרציה לגבי המבנה הארגוני הרצוי לתנועה הציונית האמריקאית. דובריה סברו כי רק ארגון ריכוזי, אחיד במבנהו, עם הנהלה בעלת סמכות של ממש בראשו, יוכל להתמודד עם התנאים החברתיים הכאוטיים ששררו ביישוב היהודי האמריקאי ויעניק לציונות בארצות-הברית מידה מספקת של ליכוד פנימי ושל התפתחות.⁷⁸ שאלה בפני עצמה היא מה היתה, הלכה למעשה, מידת ההצלחה של עקרון ארגוני זה? לאמיתו של דבר לא התברכה התנועה האמריקאית כלל וכלל בהישגיה הארגוניים. בעיני מנהיגי הפדרציה לא גרעו כשלונותיה הארגוניים מאומה מן העקרון של אחידות ארגונית. במגעיהם עם הוועד הפועל הציוני באירופה לא חדלו מלהדגיש את ההכרח שבקיום יסוד ארגוני-רכוזי אחיד במציאות האמריקאית הסבוכה. מבחינה זו נראו גם "המרד" של המסדר וגם ההיענות של ראשות התנועה באירופה לבקשת ההכרה שלו, כפגיעות חמורות בערך-היסוד של תפיסתם הארגונית.

למן החדשים האחרונים של 1908 ואילך התגלגלה טענת הפדרציה נגד ההכרה במסדר ממוסד למוסד. הוועד הפועל הציוני המצומצם העביר את הדיון בדבר למושב הוועד הפועל הציוני הגדול, שהתכנס בקלן במרץ 1909. אך זה קבע שאינו מוסמך לשנות החלטה של הוועידה השנתית.⁷⁹ הפדרציה החליטה לפנות לקונגרס הציוני התשיעי, שהתכנס בסוף 1909, והעבירה לקונגרס תזכיר מפורט. יצחק אלן, חבר הוועדה האכזרטיבית, הוסמך להציג בפני הקונגרס את עמדתה.⁸⁰ אלן הסביר את העניין בקצרה בפני מליאת הקונגרס, אך זולוטקוף, שייצג את המסדר ונאם אחריו, הצליח להביע את עמדתו בצורה הרבה יותר משכנעת. הוא הדגיש שבארצות-הברית רחבת-הידיים יש מקום לא רק לפדרציה אחת או שתיים, אלא לתריסר פדרציות. וולפסון תמך, כמובן, בקיומו העצמאי של המסדר.⁸¹

גם אצל צירי הקונגרס שהשתתפו בדיון הורגשה, בדרך כלל, נטיה חיובית לבקשת

המסדר. התקנון הארגוני של ההסתדרות הציונית העולמית, שאושר בקונגרס השמיני (1907), ביקש להקל על הקמתן של פדרציות חדשות. דוד וולפסון אף הביע את הדעה, כי מההתחרות בין גופים ציוניים שונים עשויה לצמוח תועלת לציונות בכללה.⁸² בתקופה שבין שני הקונגרסים, בין 1907 ל-1909, הוקמו פדרציות חדשות, ונוספות עמדו לקום, ומגמה זו נראתה להנהגת התנועה העולמית כחיובית וכרצויה.⁸³ והרי העובדה שהקונגרס לא אישר לאלתר את ההכרה במסדר, אלא העביר את הענין בחזרה לוועד הפועל הציוני עשויה להיחשב כהישג עקיף לפדרציה. אך לאחר שהוטל על הוועד הפועל הציוני לדון בשינויים חדשים בתקנון הארגוני של ההסתדרות הציונית העולמית, נשאר הסכסוך בארצות-הברית פתוח לבדיקה מחודשת, לאור הסעיפים המתוקנים.⁸⁴

ראשי הפדרציה המשיכו במאבקם נגד קיומה של פדרציה שניה באמריקה גם לאחר הקונגרס התשיעי. בפברואר 1910 פנה פרידנוואלד אל הוועד הפועל הציוני, שבידיו היה עתה הטיפול בשאלה, והזהירו שיתפטר מחברותו בו, ברגע שתאושר מחדש ההכרה במסדר.⁸⁵ אך במחצית הראשונה של השנה לא התקיימה ישיבה של הוועד הפועל ואת הענין הוחלט להעלות בפני הוועידה השנתית של ההסתדרות הציונית העולמית, שעמדה להתכנס בסוף יוני 1910. המלצתה של הנהלת התנועה העולמית היתה להוסיף ולשמור על המצב הקיים, כנראה כדי להרוויח זמן ולאפשר בינתיים את גיבוש הצעות-השינוי בתקנון.⁸⁶ ב"וועידה השנתית" השתתפו שני נציגים של הפדרציה, מפס שלזינגר ויהודה ל. מגנס. הוועידה אמנם קיבלה את המלצת הנהלה המרכזית — שמירה על סטאטוס-קוו עד לאישור השינויים בתקנון בקונגרס הציוני הקרוב — אך מגנס ושלזינגר הצליחו להעביר החלטה שפתחה מחדש פתח לדיון בבעיה: הצגת הפרשה לדיון בפני בית-הדין של הקונגרס הציוני.⁸⁷ תפקידו של בית-דין זה, שהיה פעיל גם בין קונגרס לקונגרס, היה לישוב סכסוכים בין גופים ואישים בהסתדרות הציונית. הוא היה מורכב משלושה חברים, שדנו על-פי המלצות שהגיש להם "פרקליט-הקונגרס", אך לא היו כפופים לדעתו.⁸⁸

עם העברת הענין לבית-הדין של הקונגרס, נתפתחה פרשה חדשה, שעתידה היתה להסתיים במשבר בין נשיא ההסתדרות הציונית העולמית וחברי בית-הדין. פרקליט הקונגרס היה אז מכס בודנהיימר, אישיות נודעת ומכובדת בתנועה: מעסקניה הבולטים של ההסתדרות הציונית העולמית מאז ייסודה; מבוניה של התנועה בגרמניה, שעמד אז בראש הקרו הקיימת לישראל. בודנהיימר, שהיה משפטן לפי מקצועו, עיין בחומר שקשור היה בסכסוך, ובראשית נובמבר 1910 שלח את הוות-דעתו ואת המלצותיו לחברי בית-הדין.⁸⁹ בהנמקתו, המבוססת על עיון שיטתי במסמכים, הגיע בודנהיימר לעמדה קרובה מאד לזו של הפדרציה הציונית באמריקה. לדעתו טעה הוועד הפועל הציוני בפירושו לתקנון הארגוני של ההסתדרות הציונית: הוא קבע, בין היתר, שהוועד הפועל רשאי היה להכיר במסדר, אך לא היה מחויב לעשות כן. בנוסף לכך ציין מכס בודנהיימר שההכרה נעשתה בחפזון וללא בדיקה מספקת של המסיבות. בודנהיימר מתח ביקורת חריפה על המסדר שהדפיס שקלים ללא רשות, לא מילא את חובותיו כלפי הפדרציה, וכלל לא-ציונים בשורותיו. ובכל זאת, מכיין שהוועד הפועל הציוני החליט לטובת ההכרה במסדר, לא ראה בודנהיימר

יסוד חוקי לבטלה. לדעתו, יוכל המצב להשתנות רק עם שינוי התקנון הארגוני של ההסתדרות הציונית, ובינתיים הציע לפדרציה ולמסדר לחלק ביניהן את אזורי הפעולה.

כל המסמכים, כולל חוות-הדעת של בודנהיימר והערות הוועד הפועל הציוני המצומצם ביחס למסגרותיו, הועברו אל בית-הדין של הקונגרס.⁹¹ בסוף ינואר 1911,⁹² הסיק בית-הדין את מסגרותיו, שהיו דומות לאלו של בודנהיימר. הוא החליט שעד להכרעה הסופית על-ידי הקונגרס הציוני הקרוב ישמור המסדר על מעמדו, אך ידרש למסור, תוך שמונה ימים מקבלת ההודעה, את שמות 3000 משלמי השקל שלו. פסק-הדין גרם לסכסוך בין בית-הדין לבין הוועד הפועל הציוני המצומצם: הלה טען, כי מסגרות בית-הדין הן בגדר המלצות בלבד, ולא בחוקת החלטות מחייבות.⁹³ עמדה זו של הוועד הפועל גרמה להתפטרותם של כל חברי בית-הדין, בראשית 1911.⁹⁴

פולמוס זה נמשך עוד כשנתיים, מבלי שמוסדות ההסתדרות הציונית העולמית יכריעו בדבר. בקונגרס הציוני העשירי (אוגוסט 1911) הוחלט להעביר את הענין לדיון חוזר בבית-הדין של הקונגרס, לאחר אישור התקנון החדש.⁹⁵ בשל סיבות שונות הושהה הדיון בבית-הדין, על אף פניותיה של הפדרציה.⁹⁶ ראשי המסדר היו תקיפים בדעתם כי טובת התנועה בארצות-הברית דורשת הקמת פדרציות רבות.⁹⁷ גם ההנהגה החדשה של התנועה העולמית שנבחרה בקונגרס הציוני ב-1911 בראשותו של אוטו וארבורג, לא היתה משוכנעת ש"הקיום העצמאי של 'אברירי ציון' הוא באמת בניגוד לאינטרסים של הציונות באמריקה".⁹⁸ את הפתרון למחלוקת מצאו לבסוף שני היריבים האמריקאיים בינם לבין עצמם.

4. סוף פרשת הפרישה

ב-1911/12 נזכחו ראשי המסדר לדעת שקיומו הנפרד של הארגון לא הביא לתוצאות המקוות. עוד ב-1908 התעוררו ספקות אם אמנם מונה המסדר 3000 רוכשי שקל. ב-1911 הודה נשיאו, מכס שולמן, שמספר חבריו מגיע רק ל-2000, ואולי אף לפחות מזה. ידוע היה ששקלים נמכרו ברחוב כתרומות, בלי שהקונים נתנו את דעתם למטרתם ולמשמעותם.⁹⁹ לאחר ארבע שנות פעולה עצמאית היה מצבו הפנימי של המסדר בלתי-משביע רצון. בגלל המחלוקת שבין "אברירי ציון" והפדרציה, הסביר שולמן בסוף 1912, חדלו סניפים רבים לפעול ואף הפסיקו את תשלומיהם.¹⁰⁰ בין ציון מוסגנון, מנהל הגימנסיה הרצליה ביפו ועסקן ציוני, ביקר בארצות-הברית ב-1912, ונתבקש על-ידי הוועד הפועל הציוני לבחון את מצב התנועה בארץ זו. התרשמותו מן המסדר היתה שלילית. "הארגון 'אברירי ציון' בשיקגו איננו מוצא חן בעיני. יש שם יותר מדי פוליטיקה בנוסח אמריקה".¹⁰¹ גם הלשכה הציונית המרכזית לא הפיקה את התועלת הכספית שציפתה לה מעבודתו הנפרדת של המסדר. במכתביה לשיקגו רבו התלונות על פיגורי המסדר במילוי חובותיו הכספיים.¹⁰²

חילופי אישים בראשות המסדר, בסוף 1910, הכינו את הרקע לתמורה במחלוקת בין הפדרציה ו"אברירי ציון". ליאון זולוטקוף, מְסֵד המסדר והלוהם הקיצוני למען קיומו העצמאי, פרש מהנשיאות ועזב את העיר, ובמקומו נבחר מכס שולמן.¹⁰³

עמדתו של שולמן היתה מתונה הרבה יותר. מראשית כהונתו חתר להסדר עם הפדרציה.¹⁰⁴ כבר בסוף 1911 נעשו נסיונות ראשונים ליישוב המחלוקת, אמנם ללא תוצאות, אך אלה העידו על שיפור שחל ביחסים ההדדיים.¹⁰⁵ באביב 1912 הצטרפה תנועת הנוער של המסדר, Junior Knights of Zion ל"הוודה הצעיר", ארגון נוער שהיה קשור לפדרציה.¹⁰⁶ בכנס השנתי של הפדרציה ב־1912 שוב השתתף כנציג המסדר נשיאו. נערך בו דיון ממושך בדבר הכנסת שינויים במבנה הארגוני של הפדרציה, שאחת ממטרותיו היתה מציאת מקום נאות למסדר בתוכה.¹⁰⁷

הסדר בין הצדדים הושג, לבסוף, בכנס הט"ז של המסדר, שהתקיים בשיקגו בסוף 1912 — תחילת 1913. תפקיד חשוב בהשגת ההסכם מילא לואי ליפסקי, מנהיגה החדש של הפדרציה, שהשתתף בכנס. המסדר ויתר על קיומו הנפרד והצטרף לפדרציה כ"מחוז ציוני". חובותיו וזכויותיו הוגדרו תוך כדי ששמר על אוטונומיה אדמיניסטרטיבית רחבה בעשר מדינות במערב התיכון.¹⁰⁸ בפרטיו לא נבדל ההסכם הזה מהסכמים דומים בין הצדדים שנקבעו, אך לא קוימו, בעבר. עם זאת היה שונה ברוחו: גישה ארגונית חדשה קנתה לה מקום בתנועה האמריקאית בתקופת הנהגת ליפסקי. זו השלימה למעשה, אף כי לא להלכה, עם קיומם של ארגונים ציוניים בעלי אוטונומיה פנימית.¹⁰⁹ בעיני ראשי הפדרציה היה מעמדו של מסדר "אבירי ציון" דומה, עקרונית, למסדר ציוני אחר שפעל מאז 1908 בחסות הפדרציה — הוא מסדר "בני ציון".¹¹⁰

עד למלחמת העולם הראשונה, שררו יחסים תקינים בין המסדר והפדרציה.¹¹¹ אף-על-פי-כן, לא נמחק לגמרי זכר המחלוקת ולא נעלם החשש שמא תתעורר מחדש. את ראשי הפדרציה הדאיגה העובדה שהוועד הפועל הציוני בברלין לא שינה את עמדתו ביחס למסדר: כלומר, הוא לא הכיר, למעשה, בהסדר שהושג באמריקה, והוסיף לראות ב"אבירי ציון" גוף עצמאי.¹¹² לואי ליפסקי, מנהיגה של הפדרציה מאז 1911 ואילך, מצא לנחוץ להזהיר בראשית 1914 את הלשכה הציונית המרכזית על הסכנות העלולות לצמוח מ"שמירת מסורת מיושנת העלולה באחד הימים להתעורר מחדש ולגרום לנו נזק רב". הוא ביקש מסוקולוב, שביקר באביב 1913 בארצות-הברית, לפעול למען הפסקת ההבחנה הנהוגה במרכז התנועה העולמית בין שני הגופים בארצות-הברית.

פרוץ מלחמת העולם הראשונה הביא לשינויים מרחיקי לכת בציונות האמריקאית. בסוף אוגוסט 1914 הוקם בניו-יורק גוף ציוני חדש, "הוועד הציוני הזמני" Provisional Executive Committee או Provisional Zionist Committee בראשותו של לואי ד. ברנדייס. גוף ציוני זה התחיל לרכז בידיו את כל הפעילות הציונית בארצות-הברית, שהלכה והתפתחה מאד במשך שנות המלחמה. התנועה האמריקאית התקדמה לקראת הקמת מסגרת ארגונית ארצית חדשה, היא — "ההסתדרות הציונית של אמריקה", שנוסדה בקיץ 1918.¹¹⁴

גם מסדר "אבירי ציון" הרגיש ברוח החדשה שהתחילה נושבת ביחס לציונות בקרב הציבור היהודי האמריקאי. מספר האגודות גדל משנה לשנה — מ־21 ב־1914 ל־47 ב־1915 ול־67 ב־1916.¹¹⁵ נראה שבהשפעת האווירה החדשה שהשתררה בפעילות הציונית קם גם בקרב ציוני שיקגו זרם שדרש לשנות את המבנה הארגוני

של התנועה בעיר, לפזר את המסדר ולהקים מסגרת ציונית חדשה. במפגש של ציונים שהתקיים בשיקגו ערב הכנס השנתי הי"ח של הפדרציה (יוני 1915) נתקבלו המלצות אשר קבעו שאין יותר הצדקה לקיום המסדר, וכי ראוי לארגן את הפעולה הציונית בשיקגו על בסיס אחר. מכיון שהאוכלוסיה היהודית של שיקגו עולה על זו של הישובים היהודיים באזור, כך נאמר בהמלצות המפגש הנ"ל, מוטב לרכז את העבודה הציונית של הגוף החדש בעיר שיקגו עצמה. הנהלת הפדרציה נתבקשה לשלוח לשיקגו איש מוסמך ומוכשר לארגון הפעילות הציונית בעיר.¹¹⁶

המלצות אלה היו סימן ראשון לשינויים ארגוניים במבנה התנועה בשיקגו, אם כי על שינויים אלה לא הוחלט מיד ב-1915. בכנס השנתי של הפדרציה ב-1916 הופיע המסדר עוד בצורתו הישנה. אך במשך השנה שלאחר מכן חלה רֵאורגניזציה בעיר, הוקמה מסגרת ארגונית בשם "החברות הציוניות המאוגדות של המערב התיכון". הגוף החדש לא התאים לכל הדרישות של הפגישה ב-1915, אלא היווה מעין פשרה בין מגמותיה לבין המצב הקיים: הארגון לא הוגבל רק לעיר שיקגו, אלא פעל גם במדינות האזור, אך מצד שני, הפכו עתה האגודות של המערב התיכון חלק אינטגרלי בפדרציה של הציונים האמריקאיים ונתונות למרות הנהלתה.¹¹⁷ בכנס פיטסבורג, ביוני 1918, התמוג הארגון עם עוד גופים ציוניים אחרים בתוך ההסתדרות הציונית של אמריקה.

*

בסיכום: פרישתו של מסדר "אבירי ציון" ממסגרת הפדרציה של הציונים האמריקאיים וההכרה בו כבארגון עצמאי על-ידי ראשות התנועה העולמית, היה מאורע מרכזי במסכת היחסים בין שני הגופים הציוניים. תוצאותיה היו שליליות ומזיקות לשלושת הצדדים המעורבים בענין — המסדר, הפדרציה וההנהלה המרכזית באירופה. מבחינת הפדרציה היה הסכסוך עם ציוני שיקגו ועם ההנהלה המרכזית של התנועה אחת הסיבות למשבר הפנימי החמור שפקד אותה ב-1910. הפדרציה באותה תקופה היתה במצב קשה ופרישת המסדר הוסיפה ליאוש ששרר בצמרתה והחמירה את הבעיות הארגוניות הקשות בלאו-הכי, שעמהם נאבקה.

מבחינת הנהגת התנועה באירופה חיבלה הכרתה הפזיזה והספק-חוקית במסדר ביחסים שבינה לבין שלוחתה האמריקאית העיקרית וגרמה למשבר-אָמוֹן בין הנהגת וולפסון לבין אחד הענפים הלא-מבוטלים של ההסתדרות הציונית העולמית. הלשכה הציונית המרכזית, בניגוד לציפיותיה, לא הפיקה כל תועלת חמרית מן המצב החדש. התוצאה היחידה היתה הסתבכות בקרב הציונים ויכוחים במוסדות התנועה העולמית. כל זה לא האיר את הנהגת וולפסון באור חיובי, ובוודאי שלא תרם לחיזוק יוקרתה בצמרת הציונית האירופית.

ובאשר למסדר עצמו: ראשיו, שהיו להוטים כל-כך אחרי קיומו הנפרד ותבעו הכרה לעצמם כגוף ציוני אמריקאי עצמאי, אף אחת מתקוותיהם הגדולות לא התמלאה. קיומו העצמי לא בנה אותו ארגונית ולא מכל בחינה אחרת. לא נתגלו בו משאבי-כוח ציוניים חדשים ובלתי מנוצלים עדי-אז. תוצאה זו הוסיפה משנה-תוקף לטענת מבקר המסדר בתוך הפדרציה, כי שאיפותיהם האישיות של אחדים מראשי המסדר היה המניע העיקרי למגמתו המתבדלת, מראשית ייסודו.

הערות

1. מחקר זה מבוסס על מקורות המצויים בירושלים, בעיקר בארכיון הציוני המרכזי. כל ההפניות הארכיוניות מובאות בסוגריים, ומתייחסות לתיקים שבארכיון הציוני המרכזי, אלא אם ציון אחרת. לא עלה בידי לגלות חומר ארכיוני נוסף של המסדר, או עליו, ולפי מיטב ידיעתי לא השתמר כל חומר נוסף.
2. H. L. Meites, *History of the Jews in Chicago*, Chicago 1924; Ph. P. Bregstone, *Chicago and its Jews*, Chicago 1933; *The Chicago Pinkas*, Chicago 1952 במיוחד שם, המאמר של S. J. Pomrenze, *Aspects of Chicago Russian-Jewish Life (1893—1915, 113—136)*; *100 Years of Chicago's Jewish Life, The Sentinel (Jubilee Issue)*, Chicago 1948.
3. M. Shulman, *The First American Disciples*, Theodor Herzl Memorial, New Palestine, New York 1929, pp. 223—224; N. Kaplan, *Zionism, 100 Years of Chicago's Jewish Life*, p. 39; A. L. Lebeson, *Zionism Comes to Chicago*, in L. S. Meyer (ed.), *Early History of Zionism in America*, New York 1958, pp. 115—190; B. Horvich, *My First Eighty Years*, Chicago 1939
4. M. Feinstein, *American Zionism 1884—1904*, New York 1965 ראה, בכלל, פריזל, דרכה של התנועה הציונית בארצות-הברית בשנים 1897—1914 (בדפוס). ראה כתבה של ג. מילר, המליץ, 1886, 25.4(7.5), גל' 32, 502; תכניות הארגונים מתוארות אצל Feinstein, *American Zionism*, pp. 30—31, 50—51
5. "הפסגה" הופיע ב־1891/92 בבלטמור, וב־1897/99 בשיקגו; אחרי זה שונה שמו ל"התחיה", והוא המשיך להופיע במשך שנה נוספת, עד המחצית השניה של 1900. על שור ראה ר. קבוקוב, זאב שור — העברי והציוני, חלוצי הספרות העברית באמריקה, תל-אביב 1966, עמ' 133—210 (כולל נוספה עם מכתבי שור).
6. ראה עליו E. Felsenthal (ed.), *Bernhard Felsenthal, Teacher in Israel*, New York 1924
7. ר' על כך חלוצי הספרות העברית באמריקה, עמ' 196—201.
8. התקדמות התנועה הציונית באירופה, העברי (ניו-יורק), 1897.4.30, גל' 30, 1.
9. אמריקן היברו, 1897.5.7, עמ' 18.
10. B. Horvich, *My First Eighty Years*, p. 231; H. Shulman, *The First American Disciples*, p. 223
11. על ראשית הפדרציה, ראה Feinstein, פרק ז'; פריזל, פרק א', סעיפים 3—4.
12. *American Hebrew*, 8.7.1898, no. 16, 11; *Welt*, 22.4.1898, no. 16, 11; pp. 288—289

13. Leon Zolotkoff (1865—1938), יליד וילנה, קיבל שם השכלה מסורתית, והשכלה גבוהה במשפטים בארצות-הברית. היה קשור לעתון היומי יידישער קוריער גבוהה (Daily Jewish Courier) ולהוצאתו השבועית המיוחדת, שיקאגאער וואכנבלאט (The Chicago Weekly) ולטעגליכער יידישער קול (Daily Jewish Call). ראה עליו בני ציון שטימע, ספטמבר 1938, עמ' 13; הדאר, ט"ו באב תרצ"ח, גל' ל"ו, 582—583; AJYB, 1904/05, עמ' 212.
14. I. Levitats, *The Jewish Association in America, Essays on Jewish Life and Thought* (ed. J. L. Blau et al.), New York 1959, pp. 333—349
15. 17.11.1898 (HVIII/957); ראה גם 29.1.1900 (Z 1/278); אל גורדון, 17.11.1898 (A 119/33/5/2); דברי זולוטקוף בפני כנס "אבירי ציון" בראשית ינואר 1902, מכביאן (ניו-יורק), פברואר 1902, עמ' 95—99.
16. ראה Order Knights of Zion, *Ritual and Form of Initiation*, Chicago 1899; AJYB, 1900/01, 181
17. אצל ציוני שיקגו השתרשה משום מה הדעה כאילו קמה התנועה הציונית בשיקגו לפני שקמה בניו-יורק, דעה זו אינה נכונה.
18. על דמות האגודה הציונית האמריקאית ועל הבעיות החברתיות שלה לפני 1914, ראה פריזל, דרכה של התנועה הציונית בארה"ב, פרק ב', סעיף 3; פרק ג', סעיף 3.
19. באשר לנתונים הנוגעים למסדר, חלק גדול מהם נמסר בכנסים השנתיים של המסדר ופורסמו בבטאון הפדרציה של הציונים האמריקאיים, "מכביאן"; ראה שם, דצמבר 1901, 134—135; פברואר 1902, 95—99; יוני 1902, 338—339; ינואר 1903, 53—63; פברואר 1904, 98—104; ינואר 1906, 18—20; ינואר 1913, 25—26; ינואר 1915, 13. כמו-כן ראה דו"ח הנהלת הפדרציה (להלן אפ.א.ז.י.) לכנס הי"ז (1914), ניו-יורק 1914, עמ' 29—30; Meites, *History of the Jews in Chicago*, pp. 762—770; Welt, 2.2.1912, no. 5, 145
- נוספים נמסרו בהתכתבות בין המסדר ומוסדות התנועה הציונית באירופה.
20. ראה דו"ח הכנס השנתי של הפדרציה (1899), עמ' 15.
21. כך הוא כתב למטיף הידוע ה. צ. מסליאנסקי, ב-16.11.1898; "להגיד לך את הטעמים מדוע אנכי מתנגד לארדען ציוני יקצר הגליון וגם אין עתותי בידי, הנני רק להגיד לך אשר אין איש פה שיתן ידו להארדען אשר יסד... [ל. זולוטקוף] עם ידידו... [ב. הורוויש], כי כולם יודעים מי המה האנשים האלה וכולם יודעים כי לא לשם שמים וציון בראו את הארדען כי אם פשוט לשם ביוזעס". ובהמשך מכתבו תיאר את ל. זולוטקוף כ"עורך דין בלי בעלי דין ומוכרח לבקש לו הכנסות מן הצד", ואת ב. הורוויש כ"הסוחר בצלוחיות ישנות, איש נבער מדעת ולא ידע אף מלה עברית אחת וידוע בכל העיר רק בחוצפתו הגדולה" — פורסם על-ידי א. ר. מלאכי, אגרות סופרים, ניו-יורק תרצ"ב, עמ' קל"א—קל"ב. ר' גם מכתב אל הרצל, 27.2.1899 (Z 1/297); אל ב. גורדון, 2.7.1899, הדאר, ט"ז באייר תרצ"ג, גל' כ"ב, 361.
22. ו. שור אל הוועה"פ הציוני בווינה, 9.3.1899 (Z 1/297); ד. פולוק (מוכיר האגודה) אל ס. וייז, 19.4.1899, 1.5.1899 (ארכיון וייז).

23. ה ת ח י ה , 29.12.1899 , גל' 11 , 2 ; 5.1.1900 , גל' 12 , 2 ; 2.2.1900 , גל' 16 , 6 .
24. 31.3.1899 (Z 1/278) .
25. ראה המליץ , 1898 (12.8) , גל' 169 , 4—5 .
26. ראה דבריו בקונגרס הציוני הרביעי (לונדון, אוגוסט 1900) בעת דיון על חיזוק המבנה הארגוני של הפדרציות הארציות — IV. Zionisten Kongress, Protokoll, 181 ; כמו־כן י. מ. מוריסון אל הוועה"פ הציוני, 25.10.1900 (Z 1/407) .
27. ל. ליפסקי אל נ. סוקולוב, 5.3.1914 (Z 3/756) .
28. החלטת הוועה"פ הקטן, 16.4.1899 , ספר פרטי־כל, 104 (Z 1/172) .
29. ראה פריזל, פרק ב', סעיף 3 ; פרק ג', סעיפים 1 , 2 .
30. ראה גוטהייל אל הלשכה המרכזית בווינה, 3.11.1899 (Z 1/241) .
31. דו"ח הכנס השנתי של הפדרציה (1899), ניו־יורק, 1899 , עמ' 15 , 19 .
32. ראה זולוטקוף אל הרצל, 28.5.1899 (Z 1/296) ; ל. י. בלוסטון מניו־יורק, אשר תמך גם הוא בהכנסת צורת המסדרים בהתארגנות הציונית בארצות־הברית, הודיע זולוטקוף ב־5.7.1899 : "My opinion of the Federation is that it is working exclusively for the self-aggrandisement of some persons, and that it lacks the power of cohesion to unite the scattered forces of our people in this country. I intent to gain recognition for the Order Knights of Zion as an independent Zionist Organization. This is strictly confidential". (ק 38/11)
- מסתבר עם זאת, שתכניתו של זולוטקוף היו ידועות ברבים — ראה ו. שור אל נ. גורדון, 2.7.1899 — הדואר, ט"ז באייר תרצ"ג, גל' כ"ב, 361 .
33. ראה III. Zionisten-Kongress, Protokoll, 254
34. שם, עמ' 184—185 , 189—190 , 219 .
35. גוטהייל אל הוועה"פ הציוני בווינה, 3.11.1899 , 11.12.1899 (Z 1/241) .
36. "I put the ultimatum to the : שם כתב גוטהייל בין היתר : Knights of Zion in this form — that either they recognize the national Zionist Organization and become part and parcel of it, or they must look to being denied recognition as a Zionist body by the Vienna Central Committee. I read to them the paragraph in the new statute of the organization, passed at the last Congress. I read to them also the two letters which I had received from the Central Committee stating that under all circumstances the Vienna Committee would uphold the organization which had been founded by the Zionist Societies in the United States.*
- ...Now I beg most earnestly of your Actions-Committee to do all

* בידי מכתב אחד ברוח זו, מאת הרצל אל גוטהייל, 29.12.1899 (A 138/11) . מכתב זה התבסס על החלטה שנתקבלה בישיבת הוועה"פ הציוני הקטן, ב־27.12.1899 (Z 1/173 , עמ' 39) .

in your power to uphold the Federation, for if the Chicago Knights of Zion are permitted to get beyond the Federation, and enter into relations directly with Vienna we might as well give up the whole organization, and if the Actions-Committee should do this I shall proceed at the next meeting of our Convention to move that we dissolve the Federation, and suspend our work entirely”.

M. Feinstein, American Zionism 1884—1904, pp. 174—181

- .37 29.1.1900 (Z 1/278).
- .38 הרצל אל גוטהייל, 12.3.1900 (A 138/11); ר' גם פרטיכל ישיבת הוועה"פ הציוני הקטן, 14.2.1900 (Z 1/175, עמ' 56).
- .39 גוטהייל אל הוועה"פ בווינה, 6.4.1900 (Z 1/407).
- .40 דו"ח הכנס השלישי של הפדרציה (1900), אמריקן היברו, 15.6.1900, עמ' 131—132; דו"ח הפדרציה אל הכנס השלישי, ניו-יורק 1900, עמ' 31.
- .41 י. ד. מוריסון (מזכיר אפ.א.זי.) אל הוועה"פ בווינה, 25.10.1900; דו"ח מושב המועצה האכזרטיבית, 23.12.1900 (Z 1/407); גוטהייל אל הוועה"פ הציוני, 4.1.1901 (Z 1/241).
- .42 15.5.1901 (Z 1/278).
- .43 דו"ח הכנס הרביעי (1901), מכביאן, אוקטובר 1901, עמ' VIII. תחום פעולתו של המסדר נקבע לשמונה ממדינות המערב התיכון: Illinois, Wisconsin, Michigan, Indiana, Minnesota, Nebraska, Missouri, Kentucky. לפי טענת ראשי המסדר שנה לאחר מכן, היה מספר המדינות עשרה, בתוספת אהאיו ואיובה — דו"ח הכנס החמישי, מכביאן, יוני 1902, עמ' 338.
- .44 ר' על כך את הצהרותיו המפורשות של ל. זולוטקוף בכנס החמישי של המסדר, בתחילת ינואר 1903, מכביאן, ינואר 1903, עמ' 58—59. כמו כן דבריו של מזכיר הפדרציה דה-האז, שנכח בכנס — שם, עמ' 56. בנוגע לתקנון הארגוני החדש של ההסתדרות הציונית העולמית, שאושר בקונגרס הציוני ב-1901, ראה את סעיף מס' 25 — V. Zionisten-Kongress, Protokoll, 456
- .45 4.11.1903 (Z 1/241). על פרשת "הציונים המאוחדים", ראה פריזל, פרק ד', סעיף 2.
- .46 ראה דו"ח הכנס השמיני של הפדרציה (1905), מכביאן, יולי 1905, עמ' 48.
- .47 ראה דו"ח המזכיר לכנס התשיעי של הפדרציה (1906), מכביאן, יולי 1906, עמ' 14.
- .48 אפ.א.זי., ישיבת הוועדה האכו', 11.2.1907 (Z 2/376).
- .49 דו"ח הכנס העשירי, מכביאן, יולי 1907, עמ' 82. אף-על-פי-כן השתתף ל. זולוטקוף בכנס, כציר.
- .50 בסוף 1907 העלו ראשי המסדר שוב את הצעותיהם מראשית השנה כבסיס אפשרי להתקרבות, אך ראשי הפדרציה עמדו על החלטתם בנידון. ראה דו"ח הוועדה האכו' של הפדרציה, 10.11.1907 (Z 2/377).
- .51 VIII. Zionisten-Kongress (1907), Protokoll, 420, Organisationstatut

- O.K.Z., Official Report, 11th Convention, H. L. Meites, History of the Jews in Chicago, pp. 764, 767, 769 .52
- "The Maccabaeen believes that the cause of Zionism will be advanced by the complete breaking up of the Knights of Zion. The Knights have hampered our work ; have by their incapacity and petty jealousies, retarded the growth of societies, and usurped a position, which abler and more conscious Zionists are ready to occupy. They have broken promises solemnly made and made new promises with the intention of breaking them. They have in a number of instances acted as if loyalty to the Basle program were incidental to the existence of their organization. They have, in short, forfeited every right to consideration at the hands of the Federation, and the Federation would be in line with its duty if it without equivocation, declared the Knights outlawed". Editorial, M a c c a b a e a n , IV/1908, 161. .53
- ראה גם : מאמרו של י. קצוף, ש ם , עמ' 163 ; הפולמוס בין מ. שולמן משיקגו ול. ליפסקי, ש ם , יוני 1908, עמ' 243 ; ש. שווייברג, ש ם , יולי 1908, עמ' 38. .54
- אל הוועה"פ הציוני, 11.5.1908. .54
- י. ברגר אל אפ.א.זי. 19.5.1908. (Z 2/377). .55
- מכתב חתום עליידי ה"grand master" ל. זולוטקוף וה"grand recorder" (מזכיר) מ. שולמן (Z 2/496). .56
- 30.7.1908, בתשובה למכתבו של ב. הורוויש ("אבירי ציון") אל הלשכה המרכזית, 17.7.1908. (Z 2/496). .57
- ספר פרטיכל של ישיבות הוועה"פ הציוני הקטן, עמ' 47 (Z 2/225) ; מושב הוועידה השנתית ב"13.8.1908, — ו ו ל ט , 21.8.1908, גל' 33, 18. Z 2/496. .58
- ראה, בין היתר : י. ברגר אל הפדרציה, 24.1.1908 (Z 2/377) ; הוועה"פ הציוני אל הפדרציה, 4.2.1908 (Z 2/379), 5.7.1908 (Z 2/377). .59
- 4.6.1908 (Z 2/296). .60
- פרידנוואלד אל וולפסון, 13.5.1908, 7.7.1908 (Z 2/296). .61
- וולפסון אל הפדרציה, 31.8.1908 (Z 2/496). .62
- ש.ם. .63
- מכתב המינוי שלו כציר לוועידה השנתית נשא את התאריך 30.6.1908 (ארכ' שבררון, בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי, ירושלים). .64
- לפי דבריו של ד. וולפסון במכתב אל הפדרציה, 19.11.1908 (Z 2/496). .65
- הידיעה היחידה שבידי על נוכחות פרידלאנדר בוועידה השנתית הופיעה בדו"ח הוועידה, ו ו ל ט , 14.8.1908, גל' 32, עמ' 3. .66
- העתק חדש נשלח לקלן ונמצא באצ"מ, Z 2/496. .67
- כדוגמה לתגובת הפדרציה יכול לשמש קטע של מכתב של ה. פרידנוואלד אל ד. .68

וולפסון, 4.11.1908 (Z 2/377), אשר ליווה גילוי־דעת של הוועדה האכזרטיבית של הפדרציה מיום 1.11.1908 (נספח מס' 1): "The utter disregard which you have shown to our protest and its various points of principle indicates such a lack of confidence in the Federation of American Zionists that a large number of those present felt that we ought to sever our connections with the E.A.C. entirely. The more conservative view prevailed; and, as a result, the enclosed statement was adopted in the hope and expectation that the E.A.C. would comply with its request and avoid a breach for the consequences of which we cannot be held responsible. We do not feel that we can continue to properly conduct our Zionist work under the auspices of a central committee that has no regard for our rights, and no respect for our opinion and labors. I feel it my duty to inform you, as to the position of the Executive Committee and their determination in the event that the E.A.C. continues to disregard them". (Z 2/296).

74. ראה גם, בין היתר, מכתבי הפדרציה מן ה־19.8.1908 (מברק ומכתב), 24.9.1908 (גילוי־דעת, מ כ ב י א, נובמבר 1908, 214); 1.1.1909, 25.2.1909, 5.4.1909, 4.10.1909; תזכיר לקונגרס הציוני התשיעי (דצמבר 1909) — (Z 2/496); ועוד.
75. פרידנוואלד אל הוועה"פ הציוני הגדול, 14.2.1910 (Z 2/496).
76. ל. ה. לוויין אל ד. וולפסון, 8.9.1908 (Z 2/300) — ר' נספח מס' 3.
77. ראה וולפסון אל פרידנוואלד, 19.11.1908; אל הפדרציה, 11.2.1909 (Z 2/496).
78. הלשכה הציונית בקלן אל מסדר "אבירי ציון", 16.10.1908 (Z 2/496). במכתב מן ה־18.11.1908 הודיע וולפסון לל. זולוטקוף כי "Durch den Protest der American Federation ist ja die Sache in ein anderes Stadium getreten und befindet sich wiederum im Zustande der Untersuchung". (Z 2/496)
79. בבנס השנתי של המסדר בראשית 1908 התבקשו החברים לרכוש בעצמם מספר שקלים, שכל אחד עלה 25 סנט (Meites, 767). כמו־כן, ראה את דברי נ. קפלן, מראשי המסדר, על שאלה זו, בהערה מס' 99.
80. מ. שולמן אל הלשכה המרכזית בקלן, 27.11.1908 (Z 2/496); בישיבת הוועה"פ הציוני הקטן ב־27.12.1908 אושר מחדש דבר ההכרה, לאחר שנשלחו קבלות השקל — ספר פרטיכל, ע' 71 (Z 2/226); ר' גם מכתב הוועה"פ הציוני אל "אבירי ציון", 11.2.1909 (Z 2/496).
81. ראה ב. הורוויש אל הלשכה הציונית המרכזית, 7.11.1908 (Z 2/496) — נספח מס' 2.
82. אל וולפסון, 3.12.1908, בתשובה למכתבו מן ה־18.11.1908 (Z 2/496).
83. ראה פריזל, פרק ד', סעיף 1.
84. ר' דוי"ח המושב, וו ל ט, 26.2.1909, גל' 13, 283.
85. גילוי־הדעת נמצא באצ"מ, Z 2/496, ללא תאריך, באנגלית ובגרמנית.

81. ראה IX. Zionisten-Kongress, Protokoll, 312—318
82. ראה נאומו, שם, עמ' 313—315.
83. ראה דו"ח הוועה"פ הציוני, שם, עמ' 393—394, 406.
84. שם, עמ' 318, 509.
85. (Z 2/496) 14.2.1910.
86. החלטת הוועה"פ הציוני הקטן, 26.6.1910, (Z 2/225) ע' 243—244.
87. ראה דו"ח הוועידה השנתית, וולט, 1.7.1910, גל' 26, 624, 631.
88. ר' תקנון אירגוני (1907), פרטיכל הקונגרס הציוני התשיעי (1909), סעיפים 35—37 (עמ' 495—496).
89. אל בית הדין (לידיו של א. מרמורק), (Z 2/496) 4.11.1910; חומר הדיון נמצא גם ב-A 15/IV/20.
90. ר' בספח מס' 1.
91. הוועה"פ הציוני הקטן אל בית הדין של הקונגרס, (Z 2/496) 9.11.1910.
92. בית הדין של הקונגרס (א. מרמורק, מ. האן, י. שטיינברג) אל הוועה"פ הציוני הקטן, (Z 2/496) 25.1.1911.
93. וולפסון אל בית הדין של הקונגרס, (Z 2/496) 14.2.1911.
94. חברי בית הדין אל הוועה"פ הציוני הקטן, (Z 2/496) 1.3.1911.
95. לפי המלצת י. פרידלנדר, בשם צירי הפדרציה בקונגרס, X. Zionisten-Kongress, Protokoll, 255 בתקנון המתוקן שאושר על ידי הקונגרס היו הנחיות מדויקות יותר בנוגע להענקת הכרה לגופים ציוניים חדשים — ראה XII. Zionisten-Kongress (1921), Protokoll, 778—779
96. ראה ל. ליפסקי אל או. וארבורג, 7.9.1911 (Z 3/754). החלטות מושב הוועה"פ הציוני הגדול, 7.11.1911 (Z 3/754); הוועה"פ הציוני אל ל. ליפסקי, 18.12.1911 (Z 3/574).
97. מ. שולמן אל או. וארבורג, 5.1.1912 (Z 3/932).
98. הלשכה הציונית המרכזית אל ליפסקי, 11.2.1912, בתשובה למכתב ליפסקי אל ש. לזין מן ה-7.1.1912 (Z 3/574).
99. ראה שולמן אל וולפסון, 27.4.1911 (Z 2/498). נ. קפלן, מראשי המסדר בתקופת הפרישה מספר כי: "To maintain its status as a recognized Federation, however, the Order Knights of Zion had to resort to a drive for shekel payers outside of its actual membership, which was numerically small. People contributed a 'shekel' even if they did not know what it was for. To enroll as a member was another matter". — N. D. Kaplan, Zionism, The Sentinel: 100 Years of Chicago's Jewish Life, Chicago 1948, p. 39
100. מ. שולמן אל הלשכה הציונית המרכזית, 27.11.1912 (Z 3/932).
101. [2.7.1912] (Z 3/574) — התרשמותו מזכירה הערות דומות של נשיא הפדרציה גוטהייל ב-1900 — ראה גוטהייל אל הוועה"פ הציוני, 5.2.1900 (Z 2/241).
102. ראה, למשל, וולפסון אל זולוטקוף, 20.12.1910 (Z 2/498); י. כהן (המשרד הציוני בברלין) אל מסדר אבירי ציון, 28.4.1912, 15.8.1912 (Z 3/932).

103. Max Shulman (1885—1937), עורך דין, מאוחר יותר אחד העסקנים הציבוריים היהודים והציונים החשובים בשיקגו. שולמן נבחר ל- "grand master" של המסדר בכנס הי"ד שלו, שהתקיים ב-30.12.1910—1.2.1911 — ר' מכתב אל וולפסון, 18.1.1911. (Z 2/498).
104. ראה, למשל, שולמן אל וארבורג, 12.12.1911, 5.1.1912. (Z 3/932).
105. ראה דו"ח ישיבת הוועדה האכו', 12.12.1911 (Z 3/754); ראה גם מ כ ב י א ן, אוקטובר 1911, עמ' 104, ודצמבר 1911, עמ' 166.
106. ראה מ כ ב י א ן, אפריל 1912, עמ' 288. הארגון מנה 10 חוגים עם 310 חברים.
107. ראה דו"ח הכנס, מ כ ב י א ן, יולי 1912, עמ' 14—16.
108. לפרוט ההסכם, ראה: דו"ח כנס המסדר, מ כ ב י א ן, ינואר 1913, עמ' 25—26; א י ד י ש ע פ א ל ק (ניו-יורק), 10.1.1913, גל' 45, 1—2; דו"ח ישיבת הוועדה האכו', 9.1.1913 (Z 3/758); מ. שולמן הודיע על השכנת השלום במכתב ללשכה הציונית המרכזית ב-31.3.1913. (Z 3/933).
109. ראה על כך אצל פריזל, פרק י"ג, סעיף 1.
110. ראה שם, סעיף 2; כמורכז, ליפסקי אל סוקולוב, 5.3.1914. (Z 3/756).
111. ראה דו"ח הנהלת הפדרציה לכנס הטי"ז (1913), 11; דו"ח ישיבת הוועדה האכו' 18.8.1913 (ארכיון ברנדייס, אצ"מ); דו"ח הכנס הי"ז של הפדרציה (1914), מ כ ב י א ן, יולי 1914, עמ' 33.
112. ראה, למשל, בהוראות של הוועה"פ הציוני לג. סוקולוב במכתב מן ה-19.2.1913, ערב נסיעתו לאמריקה. מדובר שם על הודעות שהועברו לשלושת הגופים הציוניים שבאמריקה, הפדרציה של הציונים האמריקאיים, הפדרציה הקנדית ומסדר אבירי ציון (Z 3/403).
113. ליפסקי אל סוקולוב, 5.3.1914. (Z 3/756).
114. ראה על כך A. Boehm, Die Zionistische Bewegung, I, 1937, 638—640.
115. דו"ח הנהלת הפדרציה לכנס הי"ז (1914), 10; דו"ח כנס הי"ט של הפדרציה, מ כ ב י א ן, יולי 1916, עמ' 176.
116. בהמלצות המפגש נאמר: The Knights of Zion have lived their usefulness as a Sub-Federation of the Middle-Western States and should be abolished.
- The present administration is incapable to manage the affairs of Zion in a big territory. They completely lost their control and to some extent the confidence of Chicago Zionists and the movement suffers thereby immensely.
- Chicago has a Jewish population that is bigger than all the cities which are under the control of the Knights of Zion have together, but the number of Zionists in Chicago in actual figures (not on paper) is comparatively small.
- An organizer shall be sent from New York to reorganize the work in Chicago and place it in the hands of honest and faithful

Zionists who have a standing in the community.

Chicago shall have no jurisdiction over out of town societies, but shall devote its entire energy to Chicago alone.

Chicago shall be managed by a Council and be guided by the Federation of American Zionists.

Under such changed conditions Zionism will prosper in the Middle-West and especially in Chicago and there will be no more strife among some of its present leaders on account of honors which they can not satisfactorily divide among themselves.

This is the sentiments of Chicago well-meaning Zionists who (ארכיון ברנדייס, אצ"מ).

117. דו"ח הכנס, מ כ ב י א, אוגוסט 1917, עמ' 331 והלאה.

נספחים

1

מכתב של ה. פרידנוואלד וי. י'אסין (הנשיא והמזכיר של פדרציית הציונים האמריקאים אל הוועד-הפועל הציוני המצומצם, 4.11.1908 (Z 2/496)

Gentlemen :

We have the honor to present the following statement, unanimously adopted at the meeting of the Executive Committee of the Federation of American Zionists held Sunday evening, November 1st, in New York.

In reply to yours of the 16th of October, we wish to express our keen disappointment in your partial decision of the issue we have raised.

Whether the Order Knights of Zion actually has 3000 shekel payers, is a question of comparative insignificance in view of other reasons that have been advanced, and may be advanced against the fiat of the E.A.C. in creating a new American Federation.

Legally, for the past ten years, the Order Knights of Zion has been an integral part of the Federation of American Zionists. It has had delegates at our conventions. It has had representatives on our Executive Committee. But it has never discharged its obligations, it has repeatedly broken its contracts, and has been utterly incompetent and irresponsible in its dealings with us.

Should not the Small Actions Comité have inquired, as a moral duty, into these questions : "What sort of an Organization is this Order ? What have been its relations with the American Federation; does it represent anything more than the few hundred dollars it has given us ?" As a matter of policy, when a subsidiary organization withdraws from its principal organization, and desires affiliation with the central organization, is it not the duty of the central organization to give a hearing to the principal organization ?

We may not be able to demonstrate exactly how we are vitally affected by this hasty decision of the Small Actions Comité, but that Comité must take our word for it, endorsed by ten years of active, sincere, and devoted work, when we say that it is our unbiased, deliberate opinion that the establishment of a new Federation will seriously hamper our work. This opinion must have weight with the Actions Comité, unless it has evidence to the contrary of it.

America is not divided into geographical sections known as the East and West. Zionism believes in the unity of the Jewish people; it should recognize the political units in America and not attempt to organize on the basis of sectional advantages, which is discredited as an issue in American life. All

movements of any consequence in this country are organized nationally; Zionism should not be the exception.

At this time, we do not wish to advance further reasons for the position we have taken. We wish to reiterate but one thing:

We appeal to the Small Actions Comité to re-open the case, in order that we may submit ample testimony and ample argument, against the granting of a charter, as a Federation, to the Order Knights of Zion.

We cannot acquiesce in a decision affecting us so vitally unless ordered to do so by the Congress.

As the matter stands now, it is the duty of the Small Actions Comité, in fairness to a Federation which has done fairly good work for ten years, to grant its petition for a re-opening of the case, and an arrest of judgment.

We emphatically reiterate that the statute which empowered the Small Actions Comité to recognize a federation upon payment of three thousand shekels, was not mandatory, but discretionary, and therefore it was its obvious duty to ascertain the facts before granting a charter to a new organization.

Having exercised its discretion in the matter, the Small Actions Comité must be prepared to justify its course of action. It cannot merely show that the letter of the statute has been complied with. It must be prepared to show that, after a study of the status of Zionism in this country, it believes it for the best interests of Zionism that the Knights be recognized.

We have a legal and moral right, therefore, to ask the Small Actions Comité to re-open the case, in order that the facts may be ascertained, and in order that the Comité may have evidence before it, preliminary to acting within its statutory discretion.

Respectfully,

2

מכתב של ב. הורוויש (נשיא לשעבר של מסדר „אבירי ציון“) אל הוועד הפועל הציוני
המצומצם, 7.11.1908 (Z 2/496)

Gentlemen :

I received your valued favor of the 16th of Oct., referring to complaints made by the New York Federation, against the Order Knights of Zion, and in reply I beg to state that the Secretary has instructions to look up all the shekel coupons, giving the names of those who are shekel payers, and mail it to you. This will be done within the next few days, and will convince you that the complaint of the New York Federation is positively untrue, and their motive for protesting, was not done in good faith, and certainly not for the welfare of the movement in this country.

In their zeal to wield autocratic power over the Zionist movement in the United States, the officers of the New York Federation are resorting to such methods as are likely to injure the movement here. For not only did they make this false accusation to you, but they have published this and a good many other untruths in some of the papers here, and you ought to see that this is stopped.

They well know that the Zionist movement originated in Chicago long before such a thing was known in New York. They also know that the Order Knights of Zion was organized two years in advance of the New York Federation, and that it was through Chicago that the movement spread to New York and all over the country.

How well the New York Federation is capable of taking care of the whole United States, can be judged from what they have accomplished in New York City. There they have one million Jews, or half of the Jewish population of the entire country, and yet they have in that city less than 400 Zionists.

For the welfare of Zionism, I would most urgently ask you to please write to the New York Federation that they should rather try to work in harmony with us for the good of the movement, instead of looking for faults with the Order Knight of Zion. There are forty six states in the United States. Let them take care of 31, and we will try to do our best with the 15, where we have worked up to now.

Yours truly,

3

מכתב של לואי ה. לויין (עורך השבועון Jewish Comment מבלטימור), אל
דוד וולפסון, 9.9.1908 (Z 2/300)

Dear Sir :

As a supporter of the Zionist movement and as a modest worker in its behalf in this country, believing that the democratic character of Zionism permits the expression of opinion by its humblest members, I take the liberty of addressing you on a matter of great importance to the welfare of the movement in America, namely, in reference to the recent recognition by the Actions Committee of the Knights of Zion.

I have no feeling against the Knights of Zion and no desire to disparage their past accomplishments or to minimize the possibility of their future achievement, but I believe I speak with moderation when I say that they have cut absolutely no figure in the long and arduous struggle that has been made to effect a strong and representative organization in this country.

There is so much unnecessary and tiresome Zionist discussion that I do not care to add to the volume; so permit me briefly to say that the authorization of a rival organization in this country invites contention and gives to every ambitious or dissatisfied member an opportunity to paralyse the efforts of the Central Organization. Just when our Federation has, after years of toil, completed its organizing force and established it on a sound basis, your committee hits the Federation in the head. The possibilities for mischief which you have created are unbounded. In my opinion nothing since the formation of the ITO has been so fraught with danger to the Zionist movement as the new authorized division in the American ranks, — unless it be the exhibition of lack of grasp upon the part of the gentlemen who control its destinies.

One of the difficulties in the way of the progress of Zionism in this country has been the impossibility of putting before the American Jews any definite far-seeing, practical policy of the movement. Herr Ussischkin's plans and Herr Sokolow's explanations have not been sufficient. Now we shall have to tell our constituency of **nothing** done in Turkey and disorganization accomplished in America. The wheels of our chariot drive backwards.

The American situation is not an easy one. A little political imagination would show one that the desire for political life and economic stability, which drives masses in Russia into the arms of Zionism, do not operate with the same effect here. We live amidst political and economic opportunity; and the Zionistic problem among us is to arouse an idealism in support of practical projects. This almost impossible task has been accomplished, in part, by hard, earnest, peaceful cooperation among untiring and unselfish workers, and their reward is the stone you have put in their path. This does not prove malice upon the Actions Committee, but it reflects upon its competence. It did not even take the trouble to inform itself.

The least that your Committee can do is to revoke the authorization to the Knights of Zion, and call for information. If when fully acquainted with the facts, it still wishes to recognize the Knights of Zion, then, as dutiful Zionists, the American Federation will no doubt work as hard as ever, under the added burden. But the Zionists of this country ought to be heard — otherwise, whom do you represent?

One thing your Committee has surely done; it has created a fruitful question of discord.

I have the honor to remain, with Zion greetings,

Yours truly.